

PCI-håndbog

Om tilladelsesprocesserne for projekter af fælles interesse for den transeuropæiske energiinfrastruktur

PCI-håndbog, 2023

ISBN: 978-87-94447-01-0

Udgivet i november 2023 af:

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Telefon: 33 92 67 00
E-mail: ens@ens.dk

www.ens.dk

Design og produktion: Energistyrelsen

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1: Indledning	4
Kapitel 2: Overordnet tilladelsesproces for PCI-projekter	5
Kapitel 3: Eltransmissionsnet, som anlægges på land eller ilandføres i Danmark.....	12
Kapitel 4: Offshore eltransmissionsnet, som ikke ilandføres i Danmark	17
Kapitel 5: Intelligente elnet.....	20
Kapitel 6: Energilagerfaciliteter.....	24
Kapitel 7: Smarte gassystemer.....	30
Kapitel 8: Brint og lager	35
Kapitel 9: Kuldioxid (CO ₂)	40
Kapitel 10: Elektrolyseanlæg.....	45

Kapitel 1: Indledning

1.1 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 869/2022

Denne håndbog har til formål at skabe et overblik for projektiværksættere over tilladelsesprocessen for projekter, som er udvalgt til EU's PCI-liste i Danmark, herefter benævnt som PCI-projekter.

I 2022 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EU) nr. 869/2022 af 30. maj 2022 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur m.v. (herefter benævnt infrastrukturforordningen).

Infrastrukturforordningen kan findes her: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R0869&qid=1687785047057>

Infrastrukturforordningen har til formål at opgradere Europas energiinfrastruktur og sammenkoble disse til et kontinentalt energinet, navnlig for at kunne integrere energi fra vedvarende energikilder. For at opnå det formål udarbejder EU lister over PCI-projekter, som begrænses til de projekter, der bedst bidrager til gennemførelsen af EU's prioriterede strategiske mål.

Infrastrukturforordningens kapitel III og bilag VI indeholder regler for tilladelsesprocessen for PCI-projekter (projekter af fælles europæisk interesse) for at bidrage til fremskyndelse og koordinering af behandlingen af de nødvendige tilladelser til PCI-projekter. Infrastrukturforordningen indeholder desuden regler om offentlighedens deltagelse for at sikre de bedst mulige standarder for offentlighedens deltagelse og gennemsigtighed i tilladelsesprocessen til PCI-projekter (jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 3).

Efter infrastrukturforordningens regler skal PCI-projekter fortsat have de samme tilladelser, som gælder for andre infrastrukturprojekter. Der er dog fastsat regler om koordinering og fremskyndelse af tilladelsesprocessen mellem de godkendende myndigheder.

1.2 Den kompetente myndighed i Danmark

Hvert land skal udpege en kompetent myndighed til at sikre fremdrift i indhentelsen af tilladelser til PCI-projekter. Det er den kompetente myndigheds opgave at følge og koordinere tilladelsesprocessen frem mod udstedelsen af de endelige tilladelser til projektet. Energistyrelsen er primær kontaktpunkt for projektiværksættere til PCI-projekter og kan kontaktes på:

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Tlf: 33926700
E-mail ens@ens.dk

For at sikre en smidig tilladelsesproces anbefales det, at projektiværksætteren til PCI-projektet tager kontakt til Energistyrelsen i god tid – gerne inden projektet opnår den fornødne modenhed.

I Danmark gives tilladelserne til PCI-projekter efter samarbejdsordningen (læs mere herom i infrastrukturforordningens artikel 8, stk. 3). Det indebærer, at indhentningen af tilladelser koordineres af Energistyrelsen, og at Energistyrelsen tilser, at de enkelte tilladelser udstedes inden for fristerne i infrastrukturforordningen. Denne ordning indebærer også, at Energistyrelsen ikke har kompetence til at ændre eller tilsidesætte afgørelser udstedt af andre myndigheder. Ydermere skal konceptet for offentlighedens deltagelse tilrettelægges i et samarbejde mellem projektiværksætter, Energistyrelsen og pågældende miljømyndighed (læs mere herom i afsnit 2.5).

Den danske tilladelsesproces for PCI-projekter beskrives nærmere nedenfor.

Kapitel 2: Overordnet tilladelsesproces for PCI-projekter

Indeværende kapitel beskriver tilladelsesprocessen for PCI-projekter med udgangspunkt i infrastrukturforordningens krav til processen. Forud for tilladelsesprocessen har projektiværksætteren gennemgået en udvælgelsesproces for at komme i betragtning til EU's PCI-liste.

Tilladelsesprocessen for PCI-projekter må som udgangspunkt højst vare 3 ½ år. Processen opdeles i to stadier, som beskrives nedenfor:

Stadie 1: Proceduren før indgivelse af ansøgningen om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces. I dette stadie skal alle relevante miljørapporter udarbejdes, fx miljøkonsekvensvurderingsrapporten, der udgør en vigtig del af ansøgningsmaterialet til indhentelsen af de nødvendige tilladelser til projektet. Dette første stadie må som udgangspunkt højst vare 2 år.

Stadiet for proceduren før indgivelse af PCI-ansøgningen begynder formelt, når Energistyrelsen skriftligt har anerkendt anmeldelsen fra projektiværksætteren (se afsnit 2.1). Processen overgår til næste stadie i form af den lovpligtige tilladelsesproces, når Energistyrelsen har accepteret ansøgningen fra projektiværksætteren (se afsnit 2.7).

Stadie 2: Den lovpligtige tilladelsesproces. I dette stadie indhentes de nødvendige tilladelser til projektet, fx miljøkonsekvensvurderingen. Dette andet stadie må som udgangspunkt højst vare 1 ½ år fra Energistyrelsen har accepteret ansøgningen om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces.

Den nationale tilladelsesproces for PCI-projekter fremgår af oversigten i afsnit 2.9.

2.1 Anmeldelse af projektet til Energistyrelsen

Formålet med projektanmeldelsen er bl.a., at Energistyrelsen får tilstrækkelige informationer til at tilrettelægge og koordinere tilladelsesprocesserne i de involverede lande inden for de tidsfrister, der er angivet i infrastrukturforordningen.

Reglerne for anmeldelsen af projekter følger af infrastrukturforordningens artikel 10. Anmeldelsen til Energistyrelsen skal inkludere en detaljeret beskrivelse af projektet. Beskrivelsen af projektet skal indeholde tilstrækkelige detaljer til, at Energistyrelsen, eventuelt med bidrag fra relevante myndigheder, kan tage stilling til, om projektet er modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie. Som tilstrækkeligt regnes de krav, der er for at påbegynde en miljøkonsekvensvurdering og ikke mindre end, at Energistyrelsen kan levere en liste med relevante tilladelser til projektiværksætteren og danne et overblik over tidplanen for projektet.

Projektiværksætteren af et PCI-projekt, der krydser dansk territorie, skal skriftligt anmelde projektet til Energistyrelsen og i samarbejde med Energistyrelsen sikre samarbejde og effektiv kommunikation til den nationale kompetente myndighed i den/de øvrige berørte medlemsstater i henhold til infrastrukturforordningens artikel 8, stk. 5-6. Energistyrelsen opfordrer desuden projektiværksætter til at informere den nationale kompetente myndighed i evt. andre berørte medlemsstater om anmeldelsen til Energistyrelsen og vice versa.

Såfremt projektet skønnes med stor sandsynlighed at have negative konsekvenser for miljøet i andre medlemsstater, skal de relevante oplysninger stilles til rådighed for den kompetente myndighed i de relevante medlemsstater. Dette krav er også omfattet af ESPOO-konventionen (Bekendtgørelse nr. 71 af 4. november 1999 af konventionen af 25. februar 1991 om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne).

Den kompetente myndighed i den/de andre medlemsstater meddeler herefter, om den eller en anden berørt myndighed ønsker at deltage i de relevante offentlige høringer, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 6. Projektanmeldelsen skal derfor indeholde en vurdering af, om projektet risikerer at have negative konsekvenser på miljøet i tilstødende medlemsstater.

Den endelig afgørelse, om hvorvidt projektet er omfattet af ESPOO-konventionen, træffes af ressortmyndigheden, hvilket i de fleste tilfælde vil være Miljøstyrelsen. Hvis ressortmyndigheden er en anden end Miljøstyrelsen, er denne myndighed forpligtet til at sende information omkring projektet til Miljøstyrelsen.

2.2 Kvittering for anmeldelsen

Senest tre måneder efter modtagelsen af projektanmeldelsen skal Energistyrelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, som er proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 3. Hvis projektanmeldelsen anerkendes, gælder datoen for Energistyrelsens skriftlige anerkendelse som startdatoen for tilladelsesprocessen.

2.3 Fastsættelse af hvilke oplysninger der skal indgives

Efter kvitteringen for anmeldelsen fastlægger Energistyrelsen i samarbejde med de øvrige relevante myndigheder og projektiværksætteren omfanget, strukturen og detaljeringsgraden af de oplysninger, som projektiværksætteren skal indgive som en del af ansøgningerne for de for projektet relevante tilladelser, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6, litra a.

For de projekter, der kræver udarbejdelse af miljøkonsekvensvurderingsrapport, kommuneplantillæg og/eller lokalplan, såkaldte MKV-pligtige projekter, afklares dette i forbindelse med screeningfasen. Screening kan finde sted før eller efter anmeldelsen af projektet til Energistyrelsen. Omfanget, strukturen og detaljeringsgraden af de oplysninger, som projektiværksætteren skal indgive som en del af ansøgningerne for de relevante tilladelser, meddeles dermed først projektiværksætteren, når screeningfasen er afsluttet.

For de typer rapporter og redegørelser, der skal indgives som en del af ansøgninger, tages der udgangspunkt i de tjeklister, som er angivet i kapitlerne for de specifikke typer af projekter i kapitel 3-10. Tjeklisten skal ses som en bruttoliste, hvor ikke alle rapporter vil være nødvendige for alle projekter.

2.4 Fastlæggelse af en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen

Projektiværksætteren udarbejder i samarbejde med Energistyrelsen og andre berørte myndigheder en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6, litra b.

Det følger af infrastrukturforordningens bilag VI, at den detaljerede tidsplan skal angive:

- a) **Afgørelser**, der skal træffes, og udtalelser, der skal indhentes
- b) **Myndigheder, interesseparter og den del af offentligheden**, som forventes at blive berørt
- c) **De forskellige etaper af proceduren** og deres varighed
- d) **Større milepæle**, der skal nås, og deres frister i forhold til den samlede afgørelse, der skal træffes
- e) **Ressourcer**, som myndighederne har planlagt, og eventuelle yderligere ressourcebehov.

Når Energistyrelsen anerkender anmeldelsen af et projekt, vil Energistyrelsen bede projektiværksætteren om at udarbejde et udkast til detaljeret tidsplan, hvis dette ikke er medsendt i projektanmeldelsen. Når der i

punkt e) henvises til ressourcer, er det sandsynligvis ikke muligt at komme med et eksakt bud på anvendelse af ressourcer hos projektiværksætteren eller myndighederne. Men det vil være væsentligt for opgavens smidige gennemførelse, at der er en oversigt over navngivne kontaktpersoner knyttet til projektet hos projektiværksætteren og myndighederne for de enkelte afgørelser.

Energistyrelsen sender i samarbejde med projektiværksætteren et udkast til en tidsplan i høring hos de relevante myndigheder. Hvis der foreslås ændringer til udkastet, vil projektiværksætteren få mulighed for at komme med bemærkninger til de foreslåede ændringer. På baggrund heraf godkender Energistyrelsen den endelige detaljerede tidsplan og videresender denne til orientering til de relevante myndigheder. Den detaljerede tidsplan vil så vidt muligt blive sendt til projektiværksætteren og de berørte myndigheder inden for tre måneder fra accept af anmeldelse af projektet. Hvis der viser sig behov for at ændre tidsplanen på et senere tidspunkt, ændrer Energistyrelsen tidsplanen i samarbejde med projektiværksætteren og de berørte myndigheder.

For projekter, som passerer grænsen til en eller flere øvrige medlemsstater, vil Energistyrelsen tage kontakt til de PCI-kompetente myndigheder med henblik på at sammenpasse tidsplanerne i videst muligt omfang. Dette sker i henhold til infrastrukturforordningens artikel 8, stk. 6.

2.5 Koncept for offentlighedens deltagelse og inddragelse

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter Energistyrelsens kvittering for projektanmeldelsen skal projektiværksætteren udarbejde et koncept for offentlighedens deltagelse og forelægge dette til godkendelse for den kompetente myndighed, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 3. I konceptet for offentlighedens deltagelse skal det beskrives, hvordan offentligheden vil blive hørt om projektet. Efter infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4, skal projektiværksætteren desuden tilrettelægge gennemførelsen af mindst én offentlig høring, inden projektet overgår til tilladelsesprocessens andet stadium, den lovpligtige tilladelsesproces. Dette er for at sikre de bedst mulige standarder for offentlighedens deltagelse.

For MKV-pligtige projekter vil høringen, efter miljømyndighedens vurdering, kunne gennemføres som en del af idéhøringen også omtalt som 1. offentlighedsfase (indkaldelse af ideer og forslag). I så fald vil høringen blive gennemført i et samarbejde mellem projektiværksætteren og miljømyndigheden.

Ved projekter, der kræver miljøgodkendelse, sendes konceptet for offentlighedens deltagelse til pågældende miljømyndighed med inddragelse af Energistyrelsen. Miljømyndigheden er den myndighed, der meddeler tilladelse efter miljøvurderingslovens regler. Dette kan være Miljøstyrelsen, Energistyrelsen eller beliggenhedskommunen. Gældende for projekter uden MKV-pligt vil konceptet for offentlighedens deltagelse blive godkendt af Energistyrelsen og høringen afholdes efter infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4.

Myndighederne skal anmode om ændringer i konceptet eller godkende konceptet inden for tre måneder efter modtagelse af konceptet for offentlighedens deltagelse. Konceptet for offentlighedens deltagelse skal være på dansk eller engelsk.

Den offentlige høring har til formål at informere interessenter om projektet på et tidligt tidspunkt og bidrage til at fastslå den bedst egnede placering eller linjeføring og de relevante spørgsmål, der skal behandles i ansøgningen. Derfor skal høringen gennemføres inden linjeføringen for projektet er endeligt fastlagt. Den offentlige høring skal endvidere opfylde de krav, som følger af infrastrukturforordningens bilag VI, punkt 3-6. Herunder skal projektiværksætteren udarbejde en informationsfolder og et websted om projektet, ligesom relevante interessenter skriftligt skal inviteres til særlige møder i forbindelse med høringen.

Jf. infrastrukturforordningens bilag VI, punkt 4, skal konceptet for offentlighedens deltagelse mindst indeholde oplysninger om:

- a) **Høringsparterne**
Oversigt over samtlige parter og berørte myndigheder og interesseorganisationer som høres, samt hvilke metoder der tænkes anvendt for at involvere disse grupper.
- b) **Påtænkte foranstaltninger**
Kort beskrivelse af det overordnet omfang af og principperne for offentlighedens deltagelse, samt tentativ lokalitet og dato for afholdelse af borgermøde(r). Herunder foreslåede steder og datoer for særlige møder.
- c) **Tidsplan**
Tidsplan for samtlige planlagte aktiviteter, der skal gennemføres for at implementere konceptet for offentlighedens deltagelse.
- d) **Menneskelige ressourcer** allokeret til de respektive opgaver.
En oversigt over navngivne kontaktpersoner knyttet til de respektive opgaver hos projektiværksætteren og relevante myndigheder, og evt. mulige resourceskøn.

Ved gennemgangen af konceptet for offentlighedens deltagelse vil Energistyrelsen eller miljømyndigheden undersøge, om den offentlige høring meningsfuldt kan afholdes sammen med andre relevante høringer om projektet. Hvis projektiværksætteren ønsker at foretage væsentlige ændringer af et godkendt koncept for offentlighedens deltagelse, skal projektiværksætteren underrette Energistyrelsen og, hvis relevant, den involverede miljømyndighed. Den involverede myndighed vil i så fald kunne anmode om modifikationer, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 3.

2.6 Høringer i forbindelse med miljøvurdering

For MKV-pligtige PCI-projekter gælder, at der gennemføres mindst to høringer, nemlig idéhøringen (indkaldelse af ideer og forslag/1. offentlighedsfase) og høringen over miljøkonsekvensrapporten (2. offentlighedsfase), jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 3-4.

Hvis der før anmeldelse af projektet allerede er gennemført en eller flere høringer, som opfylder kravene i artikel 9, stk. 4 og bilag VI, tager miljømyndigheden det med i betragtning ved godkendelsen af konceptet for offentlighedens deltagelse. Inddragelse af offentligheden kan ske før anmeldelse. Miljømyndigheden vil ved godkendelse af konceptet tage stilling til, om den samlede inddragelse kan godkendes.

Hvis projektet passerer to eller flere medlemsstaters grænser, skal høringerne i alle berørte medlemsstater afholdes inden for en periode på to måneder fra datoen for igangsættelsen af den første høring, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 5.

Efter gennemførelsen af de offentlige høringer skal projektiværksætteren udarbejde en rapport, som sammenfatter resultaterne af de aktiviteter, der har været i forbindelse med offentlighedens deltagelse, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4, 2. afsnit. Rapporten skal også indeholde resultaterne af eventuel inddragelse af offentligheden, der er gennemført inden anmeldelse af projektet er sendt til Energistyrelsen. Rapporten skal indgives til Energistyrelsen sammen med den endelige ansøgning om, at tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces (anden stadie). Energistyrelsen videresender rapporten til de relevante myndigheder. I forbindelse med behandlingen af tilladelserne til projektet vil myndighederne tage behørigt hensyn til konklusionerne i rapporten.

2.7 Ansøgninger om tilladelser

Når projektiværksætteren har indsendt PCI-projektanmeldelsen, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 1, litra a, sender Energistyrelsen derefter en liste over tilladelser og miljøvurderinger, der skal indhentes til det konkrete projekt i løbet af tilladelsesprocessen. Det fremgår af kapitel 3-10, hvilke miljøvurderinger og tilladelser, der er nødvendige for de enkelte projektyper.

Når projektiværksætter har udarbejdet relevant ansøgningsmateriale for de nødvendige tilladelser i henhold til dansk lovgivning og tilhørende miljøvurderinger, skal der indsendes en kort ansøgning til Energistyrelsen om, at tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces (anden stadie). Ansøgningen til Energistyrelsen skal som nævnt ovenfor vedlægges en rapport, der sammenfatter resultaterne af de offentlige høringer. Hvis det er nødvendigt, anmoder Energistyrelsen evt. på vegne af andre myndigheder om nye oplysninger på baggrund af ansøgningsudkastet. Der kan dog kun anmodes om oplysninger, der er omfattet af de informationer, som Energistyrelsen har bedt om efter modtagelse af anmeldelsen af projektet i starten af proceduren før indgivelse af ansøgningen (første stadie), læs herom i afsnit 2.3. Når eventuelt manglende oplysninger er indsendt, skal Energistyrelsen acceptere behandlingen af ansøgningen, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6. Herefter kan der kun anmodes om nye oplysninger, hvis de er begrundede i nye omstændigheder. Energistirelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces.

I løbet af den lovpligtige tilladelsesproces skal der udstedes en række tilladelser til projektet. Tilladelserne for de forskellige projektyper fremgår i kapitel 3-10. Alle tilladelserne til projektet skal som udgangspunkt udstedes inden 1 ½ år fra Energistirelsens accept af ansøgningen. Projektiværksætteren kan vælge at bruge Energistyrelsen som eneste kontaktpunkt i løbet af den lovpligtige tilladelsesproces, således at alle relevante ansøgninger sendes til styrelsen, som videresender ansøgningerne til de relevante myndigheder. Der er også mulighed for at sende ansøgningerne direkte til de relevante myndigheder med Energistyrelsen i kopi. Energistyrelsen skal koordinere tilladelserne og føre tilsyn med, at de relevante afgørelser gives inden for tidsfristerne.

2.8 Samlet afgørelse

Energistyrelsen bekræfter overfor projektiværksætteren, at tilladelsesprocessen er afsluttet, når alle de nødvendige tilladelser er udstedt. Efter bestemmelserne i infrastrukturforordningens kapitel III afsluttes den lovpligtige tilladelsesproces med, at den kompetente myndighed udsteder en samlet afgørelse. Da Danmark har valgt samarbejdsordningen, jf. uddybning i afsnit 1.2, har Energistyrelsen ikke kompetence til at udstede afgørelser på vegne af andre myndigheder. Derfor udsteder Energistyrelsen ikke én samlet afgørelse til PCI-projektet i Danmark.

2.9 Skematisk oversigt over tilladelsesprocessen for PCI-projekter

Proceduren før indgivelse af ansøgningen	Projektværksætteren	Den kompetente myndighed
	Anmeldelse af projektet til Energistyrelsen (afsnit 2.1).	
<i>Senest tre måneder efter anmeldelse</i>		Kvittering for anmeldelse eller begrundet afslag (afsnit 2.2).
	Udkast til detaljeret tidsplan . ¹	
<i>Inden for en vejledende periode på tre måneder efter kvittering for anmeldelse</i>	Udkast til koncept for offentlighedens deltagelse .	Endelig detaljeret tidsplan og fastlægge omfanget af dokumentation og detaljeringsgraden af oplysninger ² (afsnit 2.3 og 2.4).
<i>Senest tre måneder efter modtagelse af konceptet</i>		Godkendelse af koncept for offentlighedens deltagelse (afsnit 2.5).
	Oprettelse af hjemmeside, informationsfolder og skriftlige invitationer til møder.	
	Afholdelse af mindst én tidlig offentlig høring (afsnit 2.5).	
<i>Inden indsendelse af ansøgningsmateriale</i>	Udarbejdelse af ansøgningsmateriale og rapport om miljøvurderinger.	
<i>Når alt relevant ansøgningsmateriale og tilhørende miljøvurderinger er udarbejdet</i>	Udarbejdelse af rapport om offentlighedens deltagelse. Udarbejdelse af ansøgninger til de enkelte relevante afgørelser, disse kan sendes på et senere tidspunkt i processen. Kort ansøgning indsendes til Energistyrelsen med en anmodning om at overgå til den lovpligtige tilladelsesproces.	
		Anmodning om flere oplysninger, hvis nødvendigt.
	Indsendelse af flere oplysninger , hvis nødvendigt.	
<i>Senest tre måneder efter modtagelse af alle oplysninger og senest to år efter kvittering for anmeldelse</i>		Accept af ansøgning om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces.

¹ Tidsplanen kan med fordel indsendes sammen med anmeldelsen af projektet.

² Hvis der skal gennemføres en screening for hele eller dele af projektet, afventes resultaterne af denne.

Den lovpligtige tilladelsesproces	Projektiværksætteren	Den kompetente myndighed
		Energistyrelsen fastsætter rimelige tidsfrister for de enkelte afgørelser i samarbejde med relevante myndigheder.
		Miljømyndigheden koordinerer høringerne for MKV-pligtige projekter så høringerne så vidt muligt afholdes samlet.
		Sende relevante afgørelser til projektiværksætter og føre tilsyn med, at tidsfristerne overholdes.
<i>Senest 1 ½ år efter accept af ansøgningen</i>		Bekræftelse af, at alle nødvendige tilladelser er udstedt (afsnit 2.8).

Kapitel 3: Eltransmissionsnet, som anlægges på land eller ilandføres i Danmark

Energinet er den eneste transmissionsvirksomhed i Danmark, og det vil derfor i praksis altid være Energinet, der er projektiværksætter af et eltransmissionsprojekt, som helt eller delvis anlægges på land i Danmark. Anderledes forholder det sig for offshore-projekter, som ikke ilandføres i Danmark, hvor andre projektiværksættere kan være relevante. Reglerne herfor er beskrevet i kapitel 4 om regler og proces i forhold til offshore eltransmissionsnet, som ikke ilandføres i Danmark.

Det er en betingelse for Energinets investeringer i et projekt, at de skal indhente en tilladelse fra klima-energi- og forsyningsministeren, jf. § 4 i lov om Energinet. Da der er tale om en tilladelse, som ministeren udsteder i kraft af sine ejerbeføjelser over Energinet og tilladelsen ikke vil skulle gives til andre transmissionsvirksomheder, som anlægges transmissionsnet på dansk territorium, anses § 4 tilladelsen ikke som en del af tilladelsesprocessen i infrastrukturforordningen. Energinet kan ansøge om § 4 tilladelsen før eller sideløbende med tilladelsesprocessen.

3.1 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

I dette afsnit angives de miljøvurderinger og afgørelser, som typisk vil indgå i tilladelsesprocessen. Hvis der for et konkret projekt skal udarbejdes yderligere miljøvurderinger, eller indhentes yderligere afgørelser, vil det senest blive oplyst i forbindelse med projektiværksætterens inddragelse af Energistyrelsen ved udarbejdelsen af den detaljerede tidsplan for projektet.

Følgende miljøvurderinger og afgørelser indgår i det første stadie forud for indgivelse af ansøgningen:

- Kommuneplantillæg, lokalplan (berørte kommuner og ved landsplandirektiv (Plan- og Landdistriktsstyrelsen).
- Afgørelse om krav om miljøvurdering (Miljøstyrelsen)
- Miljøkonsekvensrapport
- Konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder (Miljøstyrelsen)

Når de nævnte tilladelser er indhentet, bekræfter Energistyrelsen, at projektiværksætteren har indhentet de nødvendige tilladelser til at anlægge den nødvendige infrastruktur til realiseringen af projektet. Efter afslutningen af tilladelsesprocessen kan det fortsat være nødvendigt at indhente tilladelser, som ikke er afgørende for, om projektet kan gennemføres. Det kan fx være tilladelse ved Sikkerhedsstyrelsen til ekspropriation og dispensationer til gennemførelse af den ønskede linjeføring.

Tilladelser som udstedes i andet stadie i den lovpligtige tilladelsesproces, når det er relevant:

- Miljøkonsekvensvurdering (Miljøstyrelsen)
- Vedtagelse af nødvendigt plangrundlag (relevante kommune(r)) og landsplandirektiver (Plan- og Landdistriktsstyrelsen)
- Tilladelse til etablering af søkabler, hvis det er relevant (Energistyrelsen).

For offshore-projekter med ilandføring skal følgende endvidere gennemføres eller indhentes:

- Miljøkonsekvensvurdering på havet (Energistyrelsen)
- Forundersøgelsestilladelse på havet (Energistyrelsen)
- Tilladelse til arbejde på søterritoriet (Energistyrelsen).

3.2 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i PCI-ansøgningen

Når de nødvendige miljøvurderinger foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at PCI-projektet overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistyrelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces. PCI-ansøgningen skal vedlægges følgende dokumentation:

- Miljøkonsekvensvurderingsrapport (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering for Natura 2000-områder (hvis relevant)
- Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan (hvis relevant) og/eller landsplandirektiv
- Konsekvensvurdering på havet (hvis relevant)
- Rapport om offentlighedens deltagelse.

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens inddragelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen. Rapporten skal opfylde kravene i infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4. Resultaterne fra 2. offentlighedsfase skal derfor ikke indgå i denne rapport, fordi denne høring finder sted efter fremsendelse af PCI-ansøgningen og rapport om offentlighedens deltagelse til Energistyrelsen.

3.3 Arbejdsgangen og vejledende tidsramme

I dette afsnit angives en vejledende arbejdsgang og tidsramme for eltransmissionsprojekter, som ilandføres i Danmark. Den konkrete arbejdsgang for et projekt vil blive fastlagt med hensyntagen til de konkrete omstændigheder. Derfor kan arbejdsgangene variere meget fra projekt til projekt.

Projektiværksætter anmelder projektet til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 1, litra a. I samarbejde med andre relevante myndigheder, vurderer Energistyrelsen på denne baggrund, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Senest tre måneder efter modtagelsen af projektanmeldelsen skal Energistyrelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, som er proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse.

Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, kvitterer Energistyrelsen for anmeldelsen.

Energistyrelsen beder de øvrige relevante myndigheder om at give deres bidrag til en opgørelse over omfanget af dokumentation, og detaljeringsgraden af de oplysninger, som skal indgives, som en del af ansøgningen og til en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen.

Energistyrelsen vil så vidt muligt sende en opgørelse til projektiværksætteren senest tre måneder efter kvitteringen for anmeldelsen. Projektiværksætteren udarbejder en detaljeret tidsplan i samarbejde med Energistyrelsen. Skal der imidlertid udarbejdes afgrænsning for projektet, afventer opgørelsen og den detaljeret tidsplan resultaterne heraf.

Projektiværksætter ansøger om relevante tilladelser, herunder anmeldes projektet til kommunalbestyrelsen, så vidt det påtænkte anlæg er opført på Miljøvurderingsloven bilag 1 eller 2. Kommunen videresender anmeldelsen til Miljøstyrelsen, der i udgangspunkt varetager projektet. Når projektet er anmeldt skal Miljøstyrelsen tage stilling til, om der for projektet er krav om miljøvurdering eller ej og derefter meddele denne afgørelse til Energinet med kopi til Energistyrelsen.

Inden for en vejledende periode, på tre måneder efter kvittering for anmeldelsen, sender projektiværksætter et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse. Ved MKV-pligtige eltransmissionsprojekter sendes

konceptet for offentlighedens deltagelse til Miljøstyrelsen med inddragelse af Energistyrelsen. Hvis der for projektet ikke fra Miljøstyrelsens side er krav om miljøvurdering, sendes konceptet for offentlighedens deltagelse til Energistyrelsen. Kompetente myndighed skal inden for tre måneder enten anmode om ændringer til konceptet eller godkende konceptet.

Efter godkendelse af konceptet for offentlighedens deltagelse gennemføres første offentlige høring, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4, hvis den ikke allerede har været gennemført. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætter en hjemmeside med en ajourført beskrivelse af projektet. Endvidere udarbejdes der en informationsfolder om projektet og projektiværksætter skal sørge for at indkalde til informationsmøde(r) om projektet skriftligt. Som udgangspunkt gennemføres de offentlige høringer sammen med høringerne påkrævet i henhold til Miljøvurderingsloven. Endvidere kan idéhøringen for kommuneplantillæg, lokalplan og landsplandirektiv gennemføres, som en del af den samlede høring, hvis det vurderes at være hensigtsmæssigt.

Efter den første runde med inddragelse af offentligheden fastsætter projektiværksætteren i samarbejde med Miljøstyrelsen miljøkonsekvensrapportens indhold. Rapporten kan omfatte en vurdering af offshore-delen af projektet. Endvidere skal projektiværksætteren udarbejde en rapport, som sammenfatter resultaterne af aktiviteter i forbindelse med offentlighedens deltagelse efter infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4.

På baggrund af notaterne udarbejder projektiværksætteren udkast til hhv. miljøkonsekvensrapporten for landdelen og konsekvensvurderingen for havdelen. Hvis der skal udarbejdes lokalplan og kommuneplantillæg for projektet, skal den/de relevante kommuner endvidere udarbejde forslag til plangrundlaget. Forslag til plangrundlaget kan udarbejdes og behandles sideløbende med miljøkonsekvensvurderingsprocessen.

Når rapporten om offentlighedens deltagelse, og de relevante miljøvurderinger foreligger, kan projektiværksætteren sende en ansøgning til Energistyrelsen om, at sagen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, hører Energistyrelsen de relevante myndigheder, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at de kan udstede de relevante tilladelser. Energistyrelsen anmoder om supplerende oplysninger på de relevante myndigheders vegne, hvis det er nødvendigt. Derefter accepterer Energistyrelsen, senest tre måneder efter ansøgningen er modtaget, at projektiværksætteren har tilvejebragt de relevante oplysninger. Hvis sagen er tilstrækkeligt oplyst, accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt.

Som en del af den lovpligtige tilladelsesproces sendes udkastene/forslagene til hhv. miljøkonsekvensrapport, konsekvensvurdering og plangrundlag til de respektive myndigheder, som tilretter og sender i høring, som en del af den 2. offentlighedsfase. Hvis det skønnes hensigtsmæssigt, sendes miljøkonsekvensvurderingen, konsekvensvurderingen for offshore-delen, kommuneplantillæg og lokalplan i høring samtidigt, som en del af 2. offentlighedsfase. De relevante tilladelser skal udstedes inden 1½ år efter Energistyrelsens accept af ansøgningen.

3.4 Relevant lovgivning

Dette afsnit indeholder oplysninger om relevant lovgivning, hvorpå afgørelser og udtalelser vedrørende eltransmissionsnet, som anlægges på land, eller som ilandføres i Danmark, er baseret, herunder miljølovgivning. Der er ikke tale om en fuldstændig liste, da der afhængigt af det konkrete projekt, kan vise sig at være andre regler, som også er relevante, eksempelvis projekter med behov for særlovstilladelser. Afsnittet er inddelt i tre dele:

- a) Relevant lovgivning for hovedtilladelser for projekters landdel,
- b) Relevant lovgivning for hovedtilladelser for projekters havdel og

- c) En indikativ liste over anden lovgivning, som kan være relevant for projekterne.

3.4.1 Hovedtilladelser for projekters landdel

- Kystbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 705 af 29. maj 2020).
- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020).
- Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (bekendtgørelse nr. 806 af 14. juni 2023).
- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. februar 2023)
- Habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023).

3.4.2 Hovedtilladelser for projekters havdel

- Kystbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 705 af 29. maj 2020).
- Lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023).
- Kabelbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 939 af 27. november 1992).
- Bekendtgørelse om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande (bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013)
- Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer af konkrete projekter (bekendtgørelse nr. 806 af 14. juni 2023).

3.4.3 Anden relevant lovgivning afhængig af det konkrete projekt

- Vandløbsloven (lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019)
- Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022)
- Vandforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022)
- Museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014)
- Fiskeriloven (lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023)
- Skovloven (lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023).

3.5 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter infrastrukturforordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

Listen indeholder navne på de myndigheder, som kan være relevante for PCI-projekter.

- Banedanmark, banedanmark@bane.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- By og Havn, info@byoghavn.dk
- Forsvarets Ejendomsstyrelse, fes@mil.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Erhvervsstyrelsen, erst@erst.dk
- Relevante kommuner (afhænger af den planlagte linjeføring).

Vigtige berørte interessenter:

Listen indeholder navne på interesseorganisationer, som normalt høres i forbindelse med kabelprojekter. For hvert konkret projekt skal det desuden overvejes, om der skal høres andre private interessenter, f.eks. naboer til en ny transformerstation eller nationalparker.

- Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Dansk Skovforening, info@skovforeningen.dk
- Dansk Vand- og Spildevandsforening, danva@danva.dk
- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Følgende interesseorganisationer er desuden relevante for offshore-projekter:

- Danmarks Fiskeriforening, Producent Organisation, mail@dkfisk.dk
- Dansk Rederier, info@danishshipping.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Akvakultur, danskakvakultur@danskakvakultur.dk
- Danske Havne, danskehavne@danskehavne.dk

Kapitel 4: Offshore eltransmissionsnet, som ikke ilandføres i Danmark

I dette afsnit angives de miljøvurderinger og afgørelser, som typisk vil indgå i tilladelsesprocessen. Hvis der for et konkret projekt skal udarbejdes yderligere miljøvurderinger, eller indhentes yderlige afgørelser, vil det blive oplyst i forbindelse med, at projektiværksætteren, med inddragelse af Energistyrelsen, udarbejder den detaljerede tidsplan. Når de nævnte tilladelser er indhentet bekræfter Energistyrelsen, at projektiværksætteren har indhentet de nødvendige tilladelser til at bygge den, til realiseringen af projektet, nødvendige infrastruktur. Efter afslutningen af tilladelsesprocessen kan det fortsat være nødvendigt at indhente tilladelser, som ikke er afgørende for, om projektet kan gennemføres.

Miljøvurderinger og afgørelser i proceduren, jf. lov om Energinet eller lov om elforsyning, før indgivelse af ansøgningen:

- Konsekvensvurdering på havet (Energistyrelsen)
- Forundersøgelsestilladelse på havet (Energistyrelsen)
- Tilladelse til arbejde på søterritoriet (Energistyrelsen)

Tilladelser som udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces:

- Tilladelse til etablering af søkabler på havet (Energistyrelsen).

Tilladelsesprocessen vil blive koordineret med de tilladelser og afgørelser, der træffes i de lande, hvor transmissionsforbindelsen ilandføres. Der meddeles typisk ikke tilladelse til arbejde på dansk territorium, før tilladelse foreligger eller er nært forestående i de lande, hvor forbindelsen ilandføres.

4.1 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i PCI ansøgningen

Når de nødvendige miljøvurderinger, og afgørelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistirelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces.

Ansøgningen skal vedlægges:

- Konsekvensvurdering på havet
- Rapport om offentlighedens deltagelse.

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal opfylde kravene i infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4. Rapporten skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens deltagelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen.

4.2 Beskrivelse af arbejdsgangen og vejledende tidsramme

I dette afsnit angives en vejledende arbejdsgang og tidsramme for offshore-eltransmissionsprojekter, som ikke ilandføres i Danmark. Den konkrete arbejdsgang for et projekt vil blive fastlagt med hensyntagen til de konkrete omstændigheder. Derfor kan arbejdsgangene variere fra projekt til projekt.

Projektiværksætteren anmelder projektet til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet (se afsnit 2.1). På baggrund af den medsendte beskrivelse vurderer Energistyrelsen, efter konsultation af de relevante myndigheder i de lande, hvor forbindelsen ilandføres, og hvis territorium

forbindelsen eventuelt krydser, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, kvitterer Energistyrelsen for anmeldelsen. Hurtigst muligt herefter, og senest inden for tre måneder, sender Energistyrelsen en opgørelse over bemærkninger, hvis dette er relevant. Projektiværksætteren sender den detaljerede tidsplan til Energistyrelsen.

Inden for en vejledende periode på tre måneder, efter kvittering for anmeldelsen, sender projektiværksætteren et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse hos Energistyrelsen (afsnit 2.5). Energistyrelsen skal enten anmode om ændringer i konceptet, eller godkende konceptet inden for tre måneder.

Efter godkendelse af konceptet for offentlighedens deltagelse gennemføres den offentlige inddragelse. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætteren en ajourført hjemmeside om projektet. Endvidere udarbejdes der en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde(r) om projektet.

Efter offentlighedsfasen sammenfattes de bemærkninger, som er indsamlet. Projektiværksætteren skal dernæst udarbejde en rapport om offentlighedens deltagelse i tilladelsesprocessen. Projektiværksætteren foranstalter endvidere, at en kompetent virksomhed eller fagperson udarbejder en miljøkonsekvensvurdering, jf. lov om elforsyning § 22 b, af projektet.

Når projektiværksætteren har udarbejdet rapporten om offentlighedens deltagelse og miljøkonsekvensvurderingsrapporten, kan projektiværksætteren indsende sin ansøgning om, at sagen kan overgå til den lovpligtige tilladelsesprocedure til Energistyrelsen. Begge rapporter vedlægges i ansøgningen.

Når Energistyrelsen modtager ansøgningen sendes den i høring hos de relevante danske myndigheder. Energistyrelsen kan, på vegne af de øvrige myndigheder, anmode om supplerende oplysninger. Derefter accepterer Energistyrelsen senest ansøgning tre måneder efter, at projektiværksætteren har tilvejebragt de relevante oplysninger. Hvis sagen er tilstrækkeligt oplyst, accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt.

Tilladelsen skal udstedes senest 1½ år efter Energistrelsens accept af ansøgningen. Udstedelsen af tilladelsen til etablering af søkabler på havet markerer afslutningen på tilladelsesprocessen. Energistyrelsen sender en samlet afgørelse med en bekræftelse på, at alle de nødvendige tilladelser er givet.

4.3 Relevant lovgivning

- Museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014).
- Kontinentalsokkeloven (lovbekendtgørelse nr. 1189 af 21. september 2018).
- Kystbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 705 af 29 maj 2020).
- Kabelbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 939 af 27. november 1992).
- Bekendtgørelse om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande (bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013).
- Bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved videnskabelige undersøgelser, forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore (bekendtgørelse nr. 786 af 14. juni 2023).
- Bekendtgørelse om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet (bekendtgørelse nr. 803 af 14. juni 2023).

4.4 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter infrastrukturforordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Geodatastyrelsen, gst@gst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Energistyrelsen vil inddrage de landes myndigheder, hvor forbindelsen skal gå i land, før tilladelsen på dansk territorium gives. Det kan generelt anbefales, at der først ansøges om at indhente godkendelse for udlægning af kabel på dansk territorium, når linjeføringen er fastlagt i de lande, hvor kablet har sit udspring og endepunkt. Ellers kan linjeføring gennem dansk farvand ændre sig i forløbet, og miljøkonsekvensvurderingen kan undervejs blive forældet. Det er spørgsmål, som vil blive taget i betragtning ved Energistyrelsens vurdering af projektets modenhed med hensyn til accept af projektiværksætterens ansøgning.

Vigtige berørte interessenter:

- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Producent Organisation, mail@dkfisk.dk
- Dansk Rederi, info@danishshipping.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Akvakultur, danskakvakultur@danskakvakultur.dk
- Danske Havne, danskehavne@danskehavne.dk

Kapitel 5: Intelligente elnet

I Danmark er der ikke særlige tilladelsesprocesser for opsætning og idriftsættelse af intelligente elnet på distributions- eller transmissionsniveau. Projektiværksætter skal derfor iagttage de almindelige regler for elvirksomhed, afhængigt af projektets størrelse og karakter. Herudover er der en række tekniske netværkskrav og krav til elmålere, som kan være relevante for gennemførelse af projektet. Der kan også være forskel på, hvilke myndigheder der skal inddrages i forbindelse med vurderinger af miljøpåvirkninger.

I det følgende afsnit (distribution) følger en kort gennemgang af reglerne for netvirksomhed på distributionsniveau, som kan have relation til projekter om intelligente elnet. En introduktion af regler og processer for netvirksomhed på transmissionsniveau fremgår af kapitel 3 og 4.

5.1 Distribution

Netvirksomhed på distributionsniveau i Danmark er en bevillingspligtig aktivitet.³ Det er Energistyrelsen, der udsteder bevillingerne og fører tilsyn med, at de fastsatte vilkår overholdes.

Med bevillingen følger en eneret og pligt til at varetage netvirksomhed, dvs. eje, udbygge og drive distributionsnet, nettilslutte m.v., i et afgrænset geografisk område. I det bevillingshavende område skal netvirksomheden eje de anlæg, der hører til de bevillingsmæssige aktiviteter. Bevillinger er i praksis givet med 20 års løbetid, og udstedes bl.a. efter en vurdering om virksomhedens evne til at udøve netvirksomhed, herunder om virksomheden har den fornødne tekniske, finansielle og personelle kapacitet, om virksomhedens sikring af forbrugerrepræsentation og om virksomheden er tilstrækkeligt adskilt fra eksempelvis elproduktions- eller elhandelsvirksomheder. De nuværende bevillinger udløber den 1. januar 2026, hvorved nye bevillinger skal udstedes.

Efter nettilslutningsbekendtgørelsen er der krav om, at netvirksomheden nettilslutter enhver producent eller forbruger i netområdet, på vedkommendes anmodning.⁴ Netvirksomheden skal anvise et tilslutningspunkt, og et spændingsniveau, med de laveste samlede omkostninger.

Endeligt er netvirksomheders aftaler underlagt princippet om markedsmæssighed, hvorefter Forsyningstilsynet fører tilsyn. Det vil sige, at aftaler netvirksomheden indgår med andre, skal indgås på vilkår, som normalt ville kunne opnås, hvis transaktionen var afsluttet mellem uafhængige parter.⁵ Forsyningstilsynet fører tilsyn med netvirksomhedernes aftaler og foretager en vurdering heraf.

5.1.1 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

Det kan være relevant at indhente en miljøkonsekvensvurdering fra Miljøstyrelsen, før der på land anlægges luftledninger eller jordkabler med spændinger på over 100 kV, eller tilhørende stationsanlæg.

Såfremt der anlægges, eller der skal ske en væsentlig ændring af, kabler på søterritoriet, skal der gives tilladelse hertil af Energistyrelsen. Dette gælder kabler af alle spændingsniveauer. Tilladelserne følger dels af § 22 a og § 22 b i lov om elforsyning⁶ og af § 4 a og § 4 b i lov om Energinet.⁷ I processen for behandling af sådanne sager, skal der ske en forudgående høring af en række myndigheder, før tilladelsen kan gives.

³ § 19 i lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021 om elforsyning.

⁴ § 3 i bekendtgørelse nr. 1090 af 14. august 2023 om nettilslutning af vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker.

⁵ § 46 i lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021 om elforsyning.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021 om elforsyning.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023 om Energinet.

Miljø-tilladelser til kabler på land, eller tilladelser til kabler på søterritoriet, kræver ofte en høring af en række myndigheder, før tilladelsen kan gives.

Herudover kan der blive behov for, at projektet skal indgå i den lokalplan, der gælder for området, hvor netudbygningen og tilhørende anlægsarbejder finder sted. Såfremt kommunen vurderer, at der skal ske en ændring til lokalplanen (kommuneplantillæg) kan der til brug herfor skulle vedlægges en miljøvurdering. Det anbefales, at projektiværksætter kontakter beliggenhedskommunen for at afdække tilrettelæggelsesprocessen.

Hvis der for et konkret projekt skal udarbejdes yderligere miljøvurderinger, eller indhentes yderligere afgørelser, vil det senest blive oplyst i forbindelse med, at projektiværksætter sammen med Energistyrelsen udarbejder den detaljerede tidsplan for PCI-projektet (se pkt. 2.4.). Efter afslutningen af tilladelsesprocessen kan det fortsat være nødvendigt at indhente tilladelser, som ikke er afgørende for, om projektet kan gennemføres.

Miljøvurderinger og afgørelser, der eventuelt kræves i proceduren før indgivelse af ansøgningen:

- Screeningafgørelse om MKV-pligt (Miljøstyrelsen eller Energistyrelsen (for kabler på søterritoriet))
- Miljøkonsekvensvurderingsrapport
- Miljøvurdering til kommuneplantillæg og lokalplan (for relevante kommune(r))

Tilladelser, der eventuelt skal udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces:

- Miljøkonsekvensvurdering (Miljøstyrelsen) og/ eller konsekvensvurdering (Energistyrelsen).
- Lokalplan og kommuneplantillæg (relevante kommune(r)).

5.1.2 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i PCI ansøgningen

Projektiværksætteren kan indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de nødvendige miljøvurderinger og tilladelser foreligger i proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistrelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces.

Ansøgningen skal vedlægges:

- Miljøkonsekvensvurderingsrapport, hvor det er relevant
- Miljøvurdering til kommuneplantillæg og lokalplan, hvor det er relevant
- Rapport om offentlighedens deltagelse.

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal opfylde kravene i infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4. Rapporten skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens deltagelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen (læs mere herom i afsnit 2.5).

5.1.3 Beskrivelse af arbejdsgangen og vejledende tidsramme

Projektiværksætteren anmelder projektet til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet (se afsnit 2.1).

Inden for en vejledende periode på tre måneder, efter kvittering for anmeldelsen, sender projektiværksætteren et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse hos Energistyrelsen. Styrelsen skal enten anmode om ændringer i konceptet, eller godkende konceptet inden for tre måneder.

Efter godkendelse af konceptet for offentlighedens deltagelse, gennemføres offentlighedsfasen. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætteren en ajourført hjemmeside om projektet. Endvidere udarbejdes der en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde(r) om projektet.

Efter offentlighedsfasen sammenfattes de bemærkninger, som er kommet ind. Projektiværksætteren skal derefter udarbejde en rapport om offentlighedens deltagelse i tilladelsesprocessen til Energistyrelsen.

5.2 Relevant lovgivning

Den relevante lovgivning for netvirksomhed i Danmark består hovedsageligt af følgende:

- Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021)
- Lovbekendtgørelse af lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023).
- Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (Bekendtgørelse nr. 1048 af 27. juni 2022).
- Bekendtgørelse om indtægtsrammer for netvirksomheder (bekendtgørelse nr. 444 af 27. april 2023).
- Bekendtgørelse om nettilslutning af vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker (bekendtgørelse nr. 1090 af 14. august 2023).
- Bekendtgørelse om forrentnings-sats for netvirksomheders fremadrettede forrentningsgrundlag (bekendtgørelse nr. 1595 af 18. december 2017).
- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023).
- Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (bekendtgørelse nr. 806 af 14. juni 2023).

EU-lovgivning

- Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2019/944 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (elmarkedsdirektivet)
- Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi
- Europa-Parlamentets og Rådet Direktiv (EU) 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (omarbejdning) (VE-direktivet)
- Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg
- Kommissionens forordning (EU) 2016/1388 af 17. August 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs- og distributionssystemer
- Network Code on Cybersecurity aspects of cross-border electricity flows - draft 2022

Selvom der i Danmark ikke er særskilte tilladelsesprocesser til intelligente elsystemer, er der en række tekniske forskrifter og regler, der kan være relevant for projektiværksætter:

- Elsikkerhedsloven (lovbekendtgørelse om sikkerhed ved elektriske anlæg, elektriske installationer og elektrisk materiel nr. 26 af 10. januar 2019).
- Bekendtgørelse om anvendelse af måleinstrumenter til måling af forbrug af vand, gas, el eller varme (bekendtgørelse nr. 582 af 28. maj 2018).
- Bekendtgørelse om fjernaflæste elmålere og måling af elektricitet i slutforbruget (bekendtgørelse nr. 477 af 10. maj 2023).

- Energioplysningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 734 af 23. maj 2022).

Sikkerhedsstyrelsen har i øvrigt samlet en række henvisninger til regler der vedrører stærkstrøm her:

<https://www.sik.dk/erhverv/elinstallationer-og-elanlaeg/love-og-regler/tidligere-regelsaet-paa-el-omraadet-arkiv/staerkstroemsbekendtgørelsen>

Herudover er det vigtigt, at projektiværksætterne overholder de gældende GDPR forpligtelser i henhold til:

- Databeskyttelsesloven (Lov nr. 502 af 23. maj 2018)
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

5.3 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter infrastrukturforordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

- Sikkerhedsstyrelsen, sik@sik.dk
- Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur, sdfi@sdfi.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Plan- og Landdistriktsstyrelsen (København), plst@plst.dk
- Banedanmark, banedanmark@bane.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Erhvervsstyrelsen, erst@erst.dk

Kapitel 6: Energilagerfaciliteter

I dette kapitel beskrives reglerne og processen for energilagerfaciliteter. I Infrastrukturforordningens bilag II, punkt 1, litra c, defineres energilagerfacilitet som et anlæg, *"(...) der anvendes til permanent eller midlertidig oplagring af energi i infrastruktur over eller under jorden eller i geologiske formationer, forudsat at der er en direkte forbindelse til højspændingstransmissionslinjer og distributionsledninger konstrueret til en spænding på mindst 110 kV."* For at et projekt om energilagring kan være på PCI-listen, skal projektet efter Infrastrukturforordningens bilag IV, punkt 1, litra b, opfylde kravet om, at *"[p]rojektet skal tilvejebringe en installeret kapacitet på mindst 225 MW og har en lagerkapacitet, der muliggør en årlig nettoelproduktionskapacitet på mindst 250 GWh/år."*

Energilagring og energilageranlæg bliver i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU, artikel 2, nr. 59 og 60, som er fuldt implementeret i dansk lovgivning, herunder elforsyningsloven. Elforsyningslovens § 5, nr. 16 definerer energilagring som: *"I elektricitetssystemet, udsættelse af den endelige anvendelse af elektricitet til et senere tidspunkt end det, hvor den blev produceret, eller konvertering af elektrisk energi til en energiform, der kan lagres, lagringen af sådan energi og den efterfølgende rekonvertering af sådan energi til elektrisk energi eller anvendelse som anden energibærer."* Et energilageranlæg bliver defineret i elforsyningslovens § 5, nr. 15 som *"I elektricitetssystemet, et anlæg, hvor der sker energilagring."* Der er desuden en nærmere teknisk definition i Energinets tekniske forskrift 3.3.1 for elektriske energilageranlæg.

Hvis et energilageranlæg over 25 MW på land har funktion af et elproducerende anlæg og påvirker elsystemet på samme måde som et elproducerende anlæg, kan energilageranlægget efter en konkret vurdering være omfattet af Energistyrelsens regulering og dertilhørende tilladelsesproces for elproduktionsanlæg jf. elforsyningslovens §§ 10, stk. 1 og 11 og elproduktionsbekendtgørelsens §§ 11 og 13. Hvis et energilageranlæg skal tilsluttes det kollektive net, skal energilageranlægget ikke følge kravene i Requirements for Generators, jf. Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg, herefter RfG-forordningens artikel 3, stk. 2, litra d. RfG'en er i gang med en revidering, hvor der lægges op til, at større energilageranlæg bliver omfattet af RfG'en og dermed skal leve op til de fastsatte krav. Et energilageranlæg skal ikke følge kravene i Demand Connection Code, jf. Kommissionens forordning (EU) 2016/1388 af 17. august 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs- og distributionssystemer, herefter DCC-forordningens artikel 3, stk. 2, litra b. Energinet har i medfør af systemansvarsbekendtgørelsen, § 7, stk. 1, udarbejdet forskrifter for benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet, herunder den førnævnte tekniske forskrift 3.3.1 for elektriske energilageranlæg. Et energilageranlæg skal følge de fastsatte krav i den ovenstående forskrift for at blive nettilsluttet det kollektive net.

6.1 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

I dette afsnit angives de miljøvurderinger og afgørelser, som typisk vil indgå i tilladelsesprocessen. Som skrevet tidligere, kan et energilageranlæg være omfattet af Energistyrelsens tilladelsesproces for elproduktionsanlæg over 25 MW på land. Hvis et energilageranlæg efter Energistyrelsens konkrete vurdering vurderes at have funktion som et elproducerende anlæg kræver det en tilladelse til etablering og tilladelse/bevilling til elproduktion efter elforsyningslovens §§ 10, stk. 1 og 11, stk. 1. En tilladelse eller bevilling til elproduktion er betinget af, at virksomheden har den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til varetagelsen af den tilladelses- eller bevillingspligtige aktivitet, jf. elforsyningslovens §§ 10, stk. 3 og 11, stk. 3. Hvis et energilageranlæg installeres ved etablering af et nyt elproduktionsanlæg over 25 MW eller senere tilføjes til et bestående elproducerende anlæg over 25 MW, skal der tilsvarende indhentes tilladelse fra Energistyrelsen, jf. elforsyningslovens § 11, stk. 1.

Når der indgives en ansøgning om etableringstilladelse eller væsentlig ændring af en eksisterende elproduktionsanlæg, skal ansøgningen indeholde en teknisk beskrivelse af anlægget, jf. elproduktionsbekendtgørelsen, §§ 12, stk. 1, 17, stk. 1, 28, stk. 1 og 31, stk. 1 hvori der efter bestemmelsepunkterne, skal gives oplysning om en *"[e]ventuel forventet tilslutning af et separat eller kombineret energilageranlæg, herunder angivelse af energilageranlæggets anvendelige energilagringsskapacitet i kWh."* Energistyrelsen opfatter tilføjjelsen af et energilageranlæg, som en væsentlig ændring ved et elproduktionsanlæg, og energilageranlægget indgår i Energistyrelsens vurdering af elproduktionsanlæggets tekniske kapacitet.

Diverse tilladelser for et energilageranlæg kan ses nedenfor:

Miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen:

- Screeningafgørelse om § 25 tilladelse (Miljøstyrelsen)
- Miljøkonsekvensrapport (projektiværksætter og Miljøstyrelsen)
- Konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder (Miljøstyrelsen)
- Miljøvurdering til kommuneplantillæg og lokalplan (relevante kommune(r)).

Afgørelser som udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces, når det er relevant:

- Afgørelse om miljøvurdering (Miljøstyrelsen)
- Miljøkonsekvensrapport (Miljøstyrelsen)
- Vedtagelse af nødvendigt plangrundlag (relevante kommune(r))
- Tilladelse til etablering af et elproduktionsanlæg over 25 MW (Energistyrelsen)
- Tilladelse/bevilling til elproduktion på anlæg 25 MW på land (Energistyrelsen)
- Tilladelse til væsentlige ændringer i et bestående elproduktionsanlæg over 25 MW (Energistyrelsen).
- Tilladelse til anvendelse af Danmarks undergrund (Energi-, forsynings- og klimaministeren)
- Bevilling til drift af lagervirksomhed (Energi-, forsynings- og klimaministeren)
- Afgørelse om godkendelse af etablering og drift af naturgaslagervirksomhed (Miljøministeriet)

6.2 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i PCI ansøgningerne

Nedenstående afsnit omhandler ansøgningerne i den lovpligtige tilladelsesproces til etablering af et energiproducerende anlæg, elproduktion fra et elproducerende anlæg samt væsentlige ændringer i et bestående elproducerende anlæg. Et energilageranlæg kan have funktion af et elproduktionsanlæg og kan påvirke elsystemet på samme måde som et elproducerende anlæg og kan derfor efter en konkret vurdering være omfattet af Energistyrelsens regulering og dertilhørende tilladelsesproces for elproduktionsanlæg. Ved ansøgningerne i forbindelse med anvendelse af Danmarks undergrund henvises der til den tidligere PCI-håndbog for 2018 kapitel 8 om regler og proces for underjordiske naturgaslagre.

Afsnittet indeholder både en beskrivelse af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i ansøgningerne (etablering, elproduktion og væsentlige ændringer) for vedvarende energianlæg og brændselsbaserede kraft- og kraftvarmeanlæg. Den konkrete ansøgningsproces og detaljeringsgrad af oplysninger for et projekt vil blive fastlagt med hensyntagen til de konkrete omstændigheder. Derfor kan ansøgningsprocessen variere fra projekt til projekt. I dette afsnit bliver der skrevet elproducerende anlæg, hvilket et energilageranlæg kan have funktion af, alt efter energilageranlæggets karakter, ydelse og påvirkning af elsystemet. Energilageranlægget vil efter en konkret vurdering, kunne blive omfattet af terminologien elproduktionsanlæg i nedenstående afsnit.

Oplysninger der altid skal vedlægges en ansøgning om etablering eller væsentlig ændring af et elproducerende anlæg:

- Information om anlægget
- Udtalelse fra Energinet ift. nettilslutning
- Miljøkonsekvensrapport hvis den foreligger.

Oplysninger der altid skal vedlægges en ansøgning om elproduktion fra et elproducerende anlæg:

- Årsrapport for det seneste regnskabsår for virksomheden, hvis muligt
- Koncerndiagram for virksomheden
- 10-års budget med finansielle nøgletal for virksomheden
- Dokumentation for, at der er tilknyttet en driftsansvarlig person godkendt af Sikkerhedsstyrelsen
- Dokumentation for adgang til personale med tilstrækkelig erfaring og ekspertise til at servicere anlægget.

6.2.1 Vedvarende energiproducerende anlæg

Energistyrelsen træffer afgørelse om tilladelse til etablering af nye solcelleanlæg, vindmølle anlæg og andre brændselsfrie elproduktionsanlæg, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 11. Et energilageranlæg kan have karakter af et brændselsfrit elproduktionsanlæg alt efter energilageranlæggets funktion, ydelser og påvirkning på elsystemet. Ved etablering af et vedvarende energiproducerende anlæg sendes ansøgningen til Energistyrelsen med de nødvendige oplysninger vedhæftet. Ved etablering af et elproducerende anlæg skal ansøgningen indeholde en teknisk beskrivelse af anlægget, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 12, stk. 1. Der kan ses en mere dybdegående liste om de oplysninger, der skal være indeholdt i ansøgningen i elproduktionsbekendtgørelsens § 12, stk. 1, nr. 1-22. Her skal der gøres opmærksom på bestemmelsens stk. 1, nr. 12: en *"[e]ventuel forventet tilslutning af et separat eller kombineret energilageranlæg, herunder angivelse af energilageranlæggets anvendelige energilagingskapacitet i kWh."* Der skal i ansøgningen være vedlagt en udtalelse fra Energinet i forbindelse med tilslutningen til det kollektive net, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 12, stk. 3. Der skal i ansøgningen indsendes en foreliggende vurdering af anlæggets virkning på miljøet (miljøkonsekvensrapport), jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 12, stk. 4.

Energistyrelsen træffer afgørelse om tilladelse til elproduktion fra anlæg over 25 MW på land, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 13, pkt. 1. Tilladelse til elproduktion er betinget af, at virksomheden har den fornødne tekniske og finansielle kapacitet. jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 13, pkt. 2. Et energilageranlæg ville kunne have karakter af et elproducerende anlæg, hvis energilageranlægget yder funktion som et elproducerende anlæg og påvirker elsystemet på samme måde som et elproducerende anlæg. Ved elproduktion fra et energiproducerende anlæg indgives ansøgning til Energistyrelsen med de nødvendige oplysninger vedhæftet. Ved ansøgning om tilladelse til elproduktion, skal ansøgningen indeholde de relevante oplysninger til brug for Energistyrelsens vurdering af den finansielle og tekniske kapacitet. Der kan ses en mere dybdegående liste om de oplysninger, der skal være indeholdt i ansøgningen i elproduktionsbekendtgørelsens § 14, stk. 2, nr. 1 – 4 og § 15, stk. 2, nr. 1 – 2. Der kan læses mere om elproduktionstilladelser i Energistyrelsens eksterne praksisnotat for elproduktionstilladelser til elproduktionsanlæg på land. Det kræver en konkret vurdering af det elproducerende anlæg, herunder anlæggets funktion, karakter, ydelse og påvirkning på elsystemet, og sagens yderligere omstændigheder for, at Energistyrelsen kan vurdere om det kræver en elproduktionstilladelse eller elproduktionsbevilling.

Ved tilladelse til væsentlig ændring træffer Energistyrelsen afgørelse om tilladelse til væsentlige ændringer i bestående solcelleanlæg, vindmølle anlæg og andre brændselsfrie elproduktionsanlæg, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 27. Ved væsentlig ændring på et vedvarende elproducerende anlæg sendes ansøgningen til Energistyrelsen med de nødvendige oplysninger vedhæftet. Ved ansøgning om væsentlige ændring, skal ansøgningen indeholde diverse informationer, herunder teknisk beskrivelse af anlægget, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 28, stk. 1. Der kan ses mere dybdegående liste om de oplysninger, der skal være indeholdt i ansøgningen i elproduktionsbekendtgørelsens § 18, stk. 1, nr. 1-14. Her

skal der gøres opmærksom på bestemmelsens stk. 1, nr. 13: en *"[e]ventuel forventet tilslutning af et separat eller kombineret energilageranlæg, herunder angivelse af energilageranlæggets anvendelige energilagringskapacitet i kWh."* Ansøgningen skal være bilagt en udtalelse fra Energinet, jf. elproduktionsbekendtgørelsen § 28, stk. 3. Ansøgningen skal endvidere indeholde en eventuel foreliggende miljøkonsekvensrapport, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 28, stk. 4.

6.2.2 Brændselsbaserede kraft- og kraft-varme-anlæg

Energistyrelsen træffer afgørelse om tilladelse til etablering af nye kraft-anlæg og kraft-varme-anlæg, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 16. Ved etablering af et brændselsbaseret kraft- og kraftvarmeanlæg, sendes ansøgningen til Energistyrelsen med de nødvendige oplysninger vedhæftet. Ved etablering skal ansøgningen indeholde en teknisk beskrivelse af anlægget. Der kan ses mere dybdegående information om de oplysninger, der skal være indeholdt i ansøgningen i elproduktionsbekendtgørelsens § 17. Her skal der gøres opmærksom på bestemmelsens stk. 1, nr. 20: en *"[e]ventuel forventet tilslutning af et separat eller kombineret energilageranlæg, herunder angivelse af energilageranlæggets anvendelige energilagringskapacitet i kWh."* Der skal i ansøgningen indsendes en udtalelse fra Energinet i forbindelse med tilslutningen til det kollektive net, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 17, stk. 3. Der skal i ansøgningen indsendes en foreliggende vurdering af anlæggets virkning på miljøet (miljøkonsekvensrapport), jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 17, stk. 4.

Elproduktion fra anlæg med en kapacitet på over 25 MW på land kan kun udøves af virksomheder, der har opnået bevilling fra miljø- og energiministeren, jf. elforsyningslovens § 10, stk. 1. Denne kompetence er uddelegeret til Energistyrelsen. Tilladelse til elproduktion er betinget af, at virksomheden har den fornødne tekniske og finansielle kapacitet. jf. elforsyningslovens § 10, stk. 3. Et energilageranlæg kan have karakter af elproducerende anlæg, hvis energilageranlægget har funktion som et elproducerende anlæg og påvirker elsystemet på samme måde som et elproducerende anlæg. Ved elproduktion fra et energiproducerende anlæg indgives ansøgningen til Energistyrelsen med de nødvendige oplysninger vedhæftet. Ved ansøgning om tilladelse til elproduktion, skal ansøgningen indeholde de relevante oplysninger til Energistyrelsens vurdering af den finansielle og tekniske kapacitet. Der kan læses mere om elproduktionsbevillinger i Energistyrelsens eksterne praksisnotat for elproduktionsbevillinger til elproduktionsanlæg på land. Det kræver en konkret vurdering af det elproducerende anlæg, herunder anlæggets funktion, karakter, ydelse og påvirkning på elsystemet, og sagens yderligere omstændigheder for, at Energistyrelsen kan vurdere om det kræver en elproduktionstilladelse eller elproduktionsbevilling.

Energistyrelsen træffer afgørelse om tilladelse til væsentlige ændringer i bestående kraft-anlæg og kraft-varme-anlæg, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 30. Ved væsentlige ændringer af et brændselsbaseret kraft- og kraft-varme-anlæg, sendes ansøgningen til Energistyrelsen med de nødvendige oplysninger vedhæftet. Ansøgningen skal indeholde en teknisk beskrivelse af anlægget, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 31, stk. 1. Der kan ses mere dybdegående information om de oplysninger, der skal være indeholdt i ansøgningen i elproduktionsbekendtgørelsens § 31. Her skal der gøres opmærksom på bestemmelsens stk. 1, nr. 21: en *"[e]ventuel forventet tilslutning af et separat eller kombineret energilager-anlæg, herunder angivelse af energilageranlæggets anvendelige energilagringskapacitet i kWh."* Der skal i ansøgningen indsendes en udtalelse fra Energinet i forbindelse med tilslutningen til det kollektive net, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 31, stk. 3. Der skal i ansøgningen indsendes en foreliggende vurdering af anlæggets virkning på miljøet (miljøkonsekvensrapport), jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 31, stk. 4.

Hvis energilageranlægget ændrer på varmekapaciteten på kraft-varme-anlægget skal ansøgningen vedlægges materiale fra den berørte fjernvarmevirksomhed, som redegør for forhold vedrørende afsætningen af anlæggets varmeproduktion, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 31, stk. 5. Energistyrelsen vil herefter på baggrund af det fremsendte materiale træffe afgørelse om tilladelse til væsentlig ændring af det bestående kraft-anlæg og kraft-varme-anlæg, jf. elproduktionsbekendtgørelsens § 30.

Der kan være andre ansøgninger og processer, som der ikke er taget højde for i den generelle skematisering i ovenstående afsnit.

6.3 Beskrivelse af arbejdsgangen og vejledende tidsramme

I dette afsnit angives en vejledende arbejdsgang og tidsramme for energilageranlæg i Danmark. Den konkrete arbejdsgang for et projekt vil blive fastlagt med hensyntagen til de konkrete omstændigheder. Derfor kan arbejdsgangene variere fra projekt til projekt.

Projektiværksætter anmelder deres PCI-projekt til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet efter infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 1, litra a. På baggrund af den medsendte beskrivelse vurderer Energistyrelsen i samarbejde med andre relevante myndigheder, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Senest tre måneder efter modtagelsen af projektanmeldelsen skal Energistyrelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse. Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, kvitterer Energistyrelsen for anmeldelsen. Energistyrelsen beder de øvrige relevante myndigheder om bidrag til opgørelse over omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af de oplysninger, som skal indgives som en del af ansøgningen og til en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen. Hurtigst muligt og senest tre måneder herefter sender Energistyrelsen opgørelsen og den detaljerede tidsplan til projektiværksætter.

Hvis projektiværksætter ikke allerede har ansøgt om de relevante tilladelser og afgørelser, ansøger projektiværksætter om tilladelserne og afgørelserne. Når disse tilladelser eller ansøgninger er modtaget hos projektiværksætter afslutter det tilladelsesprocessens første stadie, proceduren før indgivelse af ansøgningen.

Når de nødvendige miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistrelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen om etablering, elproduktion eller væsentlig ændring, vil Energistyrelsen på baggrund af det fremsendte materiale vurdere, om sagen er fuldt oplyst. Energistyrelsen vil, når ansøgningen er anerkendt som fuldt oplyst, starte deres sagsbehandling af den fremsendte ansøgning. Projektiværksætter kan indsende ansøgningen til Energistyrelsen uden alle de påkrævet oplysninger efter elproduktionsbekendtgørelsens §§ 12, 17, 28 og 31 eller yderligere, og herefter eftersende de nødvendige oplysninger. Udstedelsen af tilladelserne og/eller bevillingen til elproduktion eller afvisningen af ansøgningerne om etablering, elproduktion eller væsentlig ændring markerer afslutningen på tilladelsesprocessen.

6.4 Relevant lovgivning

- Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021).
- Elproduktionsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1363 af 29. september 2022).
- Bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v. i medfør af lov om elforsyning (bekendtgørelse nr. 589 af 24. maj 2023).
- Varmeforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021).
- Lovbekendtgørelse om anvendelse af Danmarks undergrund (lovbekendtgørelse nr. 1533 af 16. december 2019).
- Lovbekendtgørelse om fremme af vedvarende energi (lovbekendtgørelse nr. 1791 af 2. september 2021).
- Bekendtgørelse om nettilslutning af vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker i medfør af lov om vedvarende energi (bekendtgørelse nr. 14. august 2023).

Kommunerne/Miljøstyrelsen

- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020).
- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023).
- Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer af konkrete projekter i medfør af lov om miljøvurdering (bekendtgørelse nr. 806 af 10. juni 2023).
- Miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023).
- Miljøbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023).
- Vandplanlægningsloven (Lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017).

6.5 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter infrastrukturforordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

Listen indeholder navne på de myndigheder, som kan være relevante for PCI-projekter.

- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Naturerhvervsstyrelsen, mail@naturerhverv.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Erhvervsstyrelsen, erst@erst.dk
- Relevante kommuner.

Kapitel 7: Smarte gassystemer

Intelligente gassystemer er en ny type PCI-projekter i infrastrukturforordningen vedrørende metangas. I forordningen kaldes det for intelligente gasnet.

Der er her tale om projekter, hvor innovative og digitale løsninger udnyttes til på en omkostningseffektiv måde at integrere og fremme forskellige kulstoffattige og vedvarende gaskilder. Det vil sige grænseoverskridende projekter, som har til formål at udskifte den fossile naturgas med kulstoffattige eller vedvarende metangasser i det sammenhængende europæiske gassystem. Det er i den forbindelse også relevant, om projekterne forbereder en eventuel konvertering til brint.

Der er ikke alene tale om fysiske infrastrukturprojekter som tilbageførelsesanlæg, men der kan navnlig også være tale om eksempelvis digital infrastruktur til at integrere kulstoffattige og vedvarende gaskilder.

Typisk vil et grænseoverskridende projekt udformes på transmissionsniveau, der netop er direkte forbundet med nabolandene. Men kategorien er ikke begrænset til transmissionsniveau. Det afgørende er den grænseoverskridende effekt af projektet.

Hvis der er tale om projekter på transmissionsniveau, udformes de af Energinet som landets eneste gastransmissionsselskab med fuldt ejerskab over gastransmissionssystemet i Danmark.

Tilsvarende gælder, hvis der er tale om projekter vedrørende gaslagring. Her udformes projekterne af Gas Storage Denmark, der er et helejet datterselskab under Energinet. Gas Storage Denmark har fuldt ejerskab over de danske gaslagre.

Hvis der er tale om projekter på distributionsniveau, udformes de af Evida som landets eneste gasdistributionselskab med fuldt ejerskab over gasdistributionssystemerne i Danmark.

Hverken tilladelserne for Energinet efter lov om Energinet eller for Evida efter enten lov om varmforsyning eller lov om gasforsyning betragtes som en del af tilladelsesprocessen omfattet af infrastrukturforordningen.

Der stilles ikke krav om godkendelse hos klima-, energi- og forsyningsministeren for andre projektere end Energinet. Indmeldelsen af et projekt som potentiel PCI-kandidat er for Energinets del, omfattet af krav om tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dette følger af bekendtgørelse nr. 1047 af 28. maj 2021, om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af gassystemet. Ifølge bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 3, skal Energinet indhente tilladelse hos klima-, energi- og forsyningsministeren til indmeldelse af PCI-projekter til Europa-Kommissionen.

Uanset processen for indmelding af et PCI-projekt, og uanset eventuelle tilladelser efter lov om Energinet, lov om varmforsyning eller lov om gasforsyning, skal alle andre relevante tilladelser også indhentes for projektet. Det sker uafhængigt af indmeldingen til Europa-Kommissionen af et kandidatur som PCI-projekt.

7.1 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

For et projekt er miljøvurderinger og afgørelser ofte helt afgørende. Det er derfor en væsentlig del af tilladelsesprocessen. Listen nedenfor er ikke udtømmende. Der kan navnlig være projekter, hvor ikke alle tilladelser er relevante. Der kan også være tilfælde med yderligere tilladelser. I givet fald vil det senest blive oplyst i den detaljerede tidsplan for tilladelsesprocessen. Projektivrærksætter udarbejder i samarbejde med Energistyrelsen og andre berørte myndigheder den detaljerede tidsplan. Se nærmere i kapitel 2.4 om fastlæggelse af en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen.

Miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af PCI-ansøgningen, hvis de er nødvendige:

- Miljøvurdering af plangrundlag
- Miljøkonsekvensvurdering af projektet
- Konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Tilladelser og godkendelser, som udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de er nødvendige:

- Vedtagelse af plangrundlag (kommunen) eller landsplansdirektiv (Plan- og Landdistriktsstyrelsen)
- Miljøkonsekvensvurderingsrapport (kommunen eller Miljøstyrelsen)
- Miljøgodkendelse, herunder eventuel myndighedsaccept af risikovirksomhed (kommunen eller Miljøstyrelsen)
- Bygge- og anlægstilladelser (kommunen)
- Tilladelse til anvendelse af Danmarks undergrund (Energistyrelsen)
- Tilladelse til nedlæggelse af rørledninger til transport af kulbrinter på havet (Energistyrelsen)
- Godkendelse af etablering og drift af lagervirksomhed som listevirksomhed (Miljøministeriet)
- Bevilling til drift af lagervirksomhed (Energistyrelsen)
- Tilladelse efter bekendtgørelsen om beredskab for gassystemet (Energistyrelsen)
- Tilladelse efter bekendtgørelsen om it-beredskab for gassystemet (Energistyrelsen).

Yderligere information om myndighedsbehandling findes i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse: <https://miljogodkendelsesvejledningen.dk>.

7.2 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i PCI ansøgningen

Når de nødvendige miljøvurderinger er udarbejdet, har projektet mulighed for ansøge om at overgå til den lovpligtige tilladelsesproces. Det sker ved, at projektiværksætteren indsender en ansøgning til Energistyrelsen, om at tilladelsesprocessen skal overgå til den lovpligtige tilladelsesproces. Når Energistyrelsen accepterer ansøgningen om brug af den lovpligtige tilladelsesproces, igangsættes den lovpligtige tilladelsesproces (mere herom i kapitel 2).

Ansøgningen om brug af den lovpligtige tilladelsesproces skal vedlægges:

- Miljøkonsekvensvurderingsrapport (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering for Natura 2000 områder (hvis relevant)
- Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering på havet (hvis relevant)
- Rapport om offentlighedens deltagelse.

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal opfylde kravene i infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4. Rapporten skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens deltagelse. Det omfatter høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført inden indgivelse af ansøgningen. Dette betyder, at resultaterne fra den 2. offentlighedsfase ikke indgår i denne rapport, da denne høring finder sted efter PCI-ansøgningen, inkl. rapport om offentlighedens deltagelse, er fremsendt til Energistyrelsen.

7.3 Beskrivelse af arbejdsgangen og vejledende tidsramme

Projektiværksætter anmelder projektet til Energistyrelsen. Vedlagt skal være en detaljeret beskrivelse af projektet, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 3. På baggrund af det vedlagte, vurderer Energistyrelsen, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Energistyrelsens vurdering sker i samarbejde med andre relevante myndigheder. Energistyrelsen skal senest tre måneder efter modtagelsen af anmeldelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse.

Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, kvitterer Energistyrelsen for anmeldelsen.

Proceduren før indgivelse af ansøgningen

Energistyrelsen fastlægger omfanget af dokumentation og detaljeringsgraden af de oplysninger, der skal indgives som en del af ansøgningen. Det sker sammen med øvrige relevante myndigheder og følger infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6, litra a. Det afklares f.eks., om projektet er MKV-pligtigt, om det kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg og/eller lokalplan, og om projektet er omfattet af risikobekendtgørelsen.

Projektiværksætteren udarbejder i samarbejde med Energistyrelsen og andre relevante myndigheder en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6, litra b. Senest 6 måneder efter anmeldelsen skal dokumentationskrav og den detaljerede tidsplan være fastlagt og sendt til projektiværksætter.

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter kvittering for anmeldelsen sender projektiværksætter et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse i Energistyrelsen, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 3, og bilag 6. Inden for tre måneder efter modtagelse af konceptet skal Energistyrelsen enten anmode om ændringer til konceptet eller godkende konceptet.

Når konceptet er godkendt gennemføres første offentlighedsfase, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4, og bilag 6, pkt. 3 og 5. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætter en hjemmeside om projektet, som opdateres jævnligt, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 7, og bilag 6, pkt. 6. Der udarbejdes en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde om projektet.

Som udgangspunkt gennemføres 1. offentlighedsfase således, at høringen efter infrastrukturforordningen og idehøringen (indkaldelse af ideer og forslag/1. offentlighedsfase) efter miljøvurderingslovens § 35 gennemføres samlet.

Hvis projektet er MKV-pligtigt, udarbejder miljøvurderingsmyndigheden (Miljøstyrelsen eller kommunen) efter 1. offentlighedsfase et afgrænsningsnotat om afgrænsning af miljøkonsekvensvurderingens indhold.

På baggrund af afgrænsningsnotatet udarbejder projektiværksætteren udkast til miljøkonsekvensvurdering. Samtidig hermed udarbejdes øvrigt ansøgningsmateriale, herunder ansøgning om miljøgodkendelse, anmeldelse af risikovirkksomhed og intern beredskabsplan.

Kommunen skal endvidere udarbejde forslag til kommuneplantillæg og lokalplan, hvis dette er relevant for projektet. Forslag til plangrundlaget og evt. miljøvurdering heraf kan udarbejdes og behandles sideløbende med miljøkonsekvensvurderingsprocessen. Planprocessen igangsættes dog ofte inden 1. offentlighedsfase.

Forslag til miljøkonsekvensvurdering sendes til miljøvurderingsmyndigheden, som efter gennemgang af rapporten sender den i høring som en del af 2. offentlighedsfase sammen med udkast til miljøgodkendelse. Hvis det skønnes hensigtsmæssigt sendes kommuneplantillæg, lokalplan og evt. miljøvurdering heraf i høring samtidig som en del af 2. offentlighedsfase.

Overgang til den lovpligtige tilladelsesproces

Ansøgning om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces indsendes til Energistyrelsen. Ansøgning om de enkelte relevante afgørelser kan enten sendes direkte til fagmyndigheden eller gennem Energistyrelsen. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, hører Energistyrelsen de relevante myndigheder, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at myndigheden kan behandle sagen med henblik på udstedelse af de relevante tilladelser. Energistyrelsen anmoder om supplerende oplysninger på de relevante myndigheders vegne, hvis det er nødvendigt. Derefter accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt og senest tre måneder efter, at sagen er fuldt oplyst. Sagen overgår herefter til den lovpligtige tilladelsesproces, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6.

Den lovpligtige tilladelsesproces skal afsluttes senest 1½ år efter Energistrelsens accept af ansøgningen. Energistyrelsen udarbejder rimelige tidsfrister for de enkelte afgørelser i samarbejde med relevante myndigheder.

Se også kapitel 2 om tilladelsesprocessen for PCI-projekter generelt.

7.4 Relevant lovgivning

Nedenfor følger en ikke fuldstændig liste, da der afhængig af det konkrete projekt, kan vise sig at være andre regler, som også er relevante. Afsnittet er inddelt i 2 dele:

- a) relevant lovgivning for hovedtilladelser for projekter
- b) en indikativ liste over anden lovgivning, som kan være relevant for projekterne

7.4.1 Relevant lovgivning for tilladelser for projekter

- Lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023)
- Gasforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1100 af 16. august 2023)
- Varmeforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021)
- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020)
- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023).
- Habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023).
- Bekendtgørelse om sikkerhedsbestemmelser for naturgasanlæg og bionaturgasanlæg efter lov om arbejdsmiljø (bekendtgørelse nr. 1988 af 9. december 2020).

7.4.2 Anden relevant lovgivning afhængig af det konkrete projekt

- Kontinentalsokkeloven (lovbekendtgørelse nr. 1189 af 21. september 2018).
- Lov om anvendelse af Danmarks undergrund (lovbekendtgørelse nr. 1533 af 26. december 2019)
- Skovloven (lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023)
- Vandløbsloven (lovbekendtgørelse 1217 af 25. november 2019)
- Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022)
- Vandforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022)
- Fiskeriloven (lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023)
- Museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 258 af 8. april 2014)
- Godkendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1083 af 9. august 2023).

7.5 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter infrastrukturforordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

- Arbejdstilsynet, at@at.dk
- Banedanmark, banedanmark@bane.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- By og Havn, info@byoghavn.dk
- Forsvarets Ejendomsstyrelse, fes@mil.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Landbrugsstyrelsen, mail@lbst.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Plan- og Landdistriktsstyrelsen, plast@plst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, svana@svana.dk
- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Relevante kommuner (afhænger af den planlagte linjeføring).

Vigtige berørte interessenter:

Interesseorganisationer, som normalt høres i forbindelse med infrastrukturprojekter:

- Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Dansk Skovforening, info@skovforeningen.dk
- Dansk Vand- og Spildevandsforening, danva@danva.dk
- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Kapitel 8: Brint og lager

Brintinfrastruktur er en ny type PCI-projekter i infrastrukturforordningen.

Der er her tale om projekter med grænseoverskridende effekt. Ifølge infrastrukturforordningen kan der grundlæggende være tale om nyetablering eller hel eller delvis konvertering af den eksisterende metan-/naturgasinfrastruktur.

Der vil kunne være tale om:

- Rørledninger til transport af brint hovedsageligt ved højt tryk.
- Lagringsfaciliteter.
- Terminaler til modtagelse, oplagring eller forgasning af brint.
- Udstyr eller anlæg, der er afgørende for sikkerhed og effektiv drift samt tovejskapacitet, herunder kompressorstationer.
- Der også være tale om udstyr eller anlæg, der muliggør anvendelse af brint eller brintbaserede brændstoffer i transportsektoren og PCI-projekter inden for infrastrukturforordningen for transports anvendelsesområde.

Foruden den grænseoverskridende effekt af projektet, er det også relevant, hvordan projektet er med til at sikre et gennemsligt og ikkediskriminerende marked for brint.

Selvom det i infrastrukturforordningen fremgår, at PCI-projekter hovedsageligt vil transportere brint ved højt tryk, er der for nuværende ingen klar EU-definition for brinttransmission (transmission er sædvanligvis højtryk) og brintdistribution (distribution er sædvanligvis lavtryk). Den danske nationale regulering af brint indeholder dog en sådan sondring mellem brinttransmission og brintdistribution. Den politiske aftale: 1. delaftale om ejerskab og drift af fremtidens danske, rørbundne brintinfrastruktur, giver imidlertid en national retning for infrastrukturen. I henhold til denne skal Energinet som udgangspunkt forbinde grænseoverskridende rørbunden brintinfrastruktur til et dansk modtagerpunkt, offshore rørbunden brintinfrastruktur, og grænseoverskridende brintrør på tværs af landet til et brintlager. Evida skal som udgangspunkt forbinde indenlandske brintproducenter og –forbrugere og kan tilslutte disse til et sammenkoblet brintsystem. Der forventes dog med den kommende regulering af gas- og brintpakken mere klarhed. Den er pt. under forhandling. Det afgørende for ethvert PCI-projekt er imidlertid fortsat den grænseoverskridende effekt af selve projektet frem for omtalen som transmission/distribution eller ordlyden i infrastrukturforordningen med højtryksrør.

Hvis der er tale om projekter på dansk transmissionsniveau, udformes de af Energinet som landets eneste brinttransmissionselskab med kommende fuldt ejerskab over brinttransmissionssystemet i Danmark.

Hvis der er tale om projekter vedrørende brintlagring, udestår der fortsat politisk stillingtagen til ejerskab. Gas Storage Denmark – et helejet datterselskab under Energinet – arbejder pt. med projekter med brintlagring. Gas Storage Denmark har fuldt ejerskab over de danske gaslagre til metan/naturgas i dag. De vil kunne spille en rolle ved brintlagring.

Hvis der er tale om projekter på distributionsniveau, udformes de af Evida som landets eneste brintdistributionsselskab med forventet fuldt ejerskab over gasdistributionssystemerne i Danmark.

Hverken tilladelserne for Energinet efter lov om Energinet eller for Evida efter lov om gasforsyning, betragtes som en del af tilladelsesprocessen omfattet af infrastrukturforordningen.

Indmeldelsen af et projekt som potentiel PCI-kandidat forventes for Energinets del, omfattet af krav om tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dette forventes at følge af en kommende opdatering af

bekendtgørelse nr. 1047 af 28. maj 2021, om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af gassystemet. For Energinets hidtidige gasprojekter (metan/naturgas) følger det af bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 3, hvor Energinet skal indhente tilladelse hos klima-, energi- og forsyningsministeren til indmeldelse af PCI-projekter til Europa-Kommissionen. Der forventes heller ikke at blive stillet krav om godkendelse hos klima, energi- og forsyningsministeren for andre projekterejere end Energinet.

Uanset processen for indmelding af et PCI-projekt, og uanset eventuelle tilladelser efter lov om Energinet eller lov om gasforsyning, skal alle andre relevante tilladelser også indhentes for projektet. Det sker uafhængigt af indmeldingen til Europa-Kommissionen af et kandidatur som PCI-projekt.

8.1 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

For et projekt er miljøvurderinger og afgørelser ofte helt afgørende. Det er derfor en væsentlig del af tilladelsesprocessen. Listen nedenfor er ikke udtømmende. Der kan navnlig være projekter, hvor ikke alle tilladelser er relevante. Der kan også være tilfælde med yderligere tilladelser. I givet fald vil det senest blive oplyst i den detaljerede tidsplan for tilladelsesprocessen. Energistyrelsen udarbejder som kompetent myndighed den detaljerede tidsplan i samarbejde med andre berørte myndigheder og projektivrærksætteren. Se nærmere i kapitel 2.4 om fastlæggelse af en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen.

Miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af PCI-ansøgningen, hvis de er nødvendige:

- Miljøvurdering af plangrundlag
- Miljøkonsekvensvurdering af projektet
- Konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder

Tilladelser og godkendelser, som udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de er nødvendige:

- Vedtagelse af plangrundlag (kommunen) eller landsplansdirektiv (Plan- og Landdistriktsstyrelsen)
- Miljøkonsekvensvurdering (kommunen eller Miljøstyrelsen)
- Miljøgodkendelse, herunder eventuel myndighedsaccept af risikovirksomhed (kommunen eller Miljøstyrelsen)
- Bygge- og anlægstilladelser (kommunen)
- Tilladelse til anvendelse af Danmarks undergrund (Energistyrelsen)
- Tilladelse til nedlæggelse af rørledninger til transport af kulbrinter på havet (Energistyrelsen)
- Godkendelse af etablering og drift af lagervirksomhed som listevirksomhed (Miljøministeriet)
- Bevilling til drift af lagervirksomhed (Energistyrelsen)
- Tilladelse efter beredskab for brintinfrastruktur (under udarbejdelse).

Yderligere information om myndighedsbehandling findes i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse:

<https://miljogodkendelsesvejledningen.dk>.

8.2 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i PCI ansøgningen

Når de nødvendige miljøvurderinger er udarbejdet, har projektet mulighed for ansøge om at overgå til den lovpligtige tilladelsesproces. Det sker ved, at projektivrærksætteren indsender en ansøgning til Energistyrelsen, om at tilladelsesprocessen skal overgå til den lovpligtige tilladelsesproces. Når Energistyrelsen accepterer ansøgningen om brug af den lovpligtige tilladelsesproces, igangsættes den lovpligtige tilladelsesproces (mere herom i kapitel 2).

Ansøgningen om brug af den lovpligtige tilladelsesproces skal vedlægges:

- Miljøkonsekvensvurderingsrapport (hvis relevant)

- Konsekvensvurdering for Natura 2000 områder (hvis relevant)
- Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering på havet (hvis relevant)
- Rapport om offentlighedens deltagelse.

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal opfylde kravene i infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4. Rapporten skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens deltagelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført inden indgivelse af ansøgningen. Dette betyder, at resultaterne fra den 2. offentlighedsfase ikke indgår i denne rapport, da denne høring finder sted efter PCI ansøgningen, inkl. rapport om offentlighedens deltagelse, er fremsendt til Energistyrelsen.

8.3 Beskrivelse af arbejdsgangen og vejledende tidsramme

Projektiværksætter anmelder projektet til Energistyrelsen. Vedlagt skal være en detaljeret beskrivelse af projektet, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 3. På baggrund af det vedlagte, vurderer Energistyrelsen, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Energistyrelsens vurdering sker i samarbejde med andre relevante myndigheder. Energistyrelsen skal senest tre måneder efter modtagelsen af anmeldelsen, skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse.

Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, kvitterer Energistyrelsen for anmeldelsen.

Proceduren før indgivelse af ansøgningen

Energistyrelsen fastlægger omfanget af dokumentation og detaljeringsgraden af de oplysninger, der skal indgives som en del af ansøgningen. Det sker sammen med øvrige relevante myndigheder og følger infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6, litra a. Det afklares f.eks., om projektet er MKV-pligtigt, om det kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg og/eller lokalplan, og om projektet er omfattet af risikobekendtgørelsen.

Energistyrelsen udarbejder i samarbejde med projektiværksætteren og de relevante myndigheder en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6, litra b. Senest 6 måneder efter anmeldelsen skal dokumentationskrav og den detaljerede tidsplan være fastlagt og sendt til projektiværksætter.

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter kvittering for anmeldelsen sender projektiværksætter et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse i Energistyrelsen, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 3, og bilag 6. Inden for tre måneder efter modtagelse af konceptet skal Energistyrelsen enten anmode om ændringer til konceptet eller godkende konceptet.

Når konceptet er godkendt gennemføres første offentlighedsfase, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4, og bilag 6, pkt. 3 og 5. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætter en hjemmeside om projektet, som opdateres jævnligt, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 7, og bilag 6, pkt. 6. Der udarbejdes en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde om projektet.

Som udgangspunkt gennemføres 1. offentlighedsfase således, at høringen efter infrastrukturforordningen og idehøringen (indkaldelse af ideer og forslag/1. offentlighedsfase) efter miljøvurderingslovens § 35 gennemføres samlet.

Hvis projektet er MKV-pligtigt, udarbejder miljøvurderingsmyndigheden (Miljøstyrelsen eller kommunen) efter 1. offentlighedsfase et afgrænsningsnotat om afgrænsning af miljøkonsekvensvurderingens indhold.

På baggrund af afgrænsningsnotatet udarbejder projektiværksætteren udkast til miljøkonsekvensvurdering. Samtidig hermed udarbejdes øvrigt ansøgningsmateriale, herunder ansøgning om miljøgodkendelse, anmeldelse af risikovirksomhed og intern beredskabsplan.

Kommunen skal endvidere udarbejde forslag til kommuneplantillæg og lokalplan, hvis dette er relevant for projektet. Forslag til plangrundlaget og evt. miljøvurdering heraf kan udarbejdes og behandles sideløbende med miljøkonsekvensvurderingsprocessen. Planprocessen igangsættes dog ofte inden 1. offentlighedsfase.

Forslag til miljøkonsekvensvurdering sendes til miljøvurderingsmyndigheden, som efter gennemgang af rapporten sender den i høring som en del af 2. offentlighedsfase sammen med udkast til miljøgodkendelse. Hvis det skønnes hensigtsmæssigt sendes kommuneplantillæg, lokalplan og evt. miljøvurdering heraf i høring samtidig som en del af 2. offentlighedsfase.

Overgang til den lovpligtige tilladelsesproces

Ansøgning om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces indsendes til Energistyrelsen. Ansøgning om de enkelte relevante afgørelser kan enten sendes direkte til fagmyndigheden eller gennem Energistyrelsen. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, hører Energistyrelsen de relevante myndigheder, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at myndigheden kan behandle sagen med henblik på udstedelse af de relevante tilladelser. Energistyrelsen anmoder om supplerende oplysninger på de relevante myndigheders vegne, hvis det er nødvendigt. Derefter accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt og senest tre måneder efter, at sagen er fuldt oplyst. Sagen overgår herefter til den lovpligtige tilladelsesproces, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6.

Den lovpligtige tilladelsesproces skal afsluttes senest 1½ år efter Energistylens accept af ansøgningen. Energistyrelsen udarbejder rimelige tidsfrister for de enkelte afgørelser i samarbejde med relevante myndigheder.

Se også kapitel 2 om tilladelsesprocessen for PCI-projekter generelt.

8.4 Relevant lovgivning

Nedenfor følger en ikke fuldstændig liste, da der afhængig af det konkrete projekt, kan vise sig at være andre regler, som også er relevante.

Afsnittet er inddelt i 2 dele:

- a) relevant lovgivning for hovedtilladelser for projekter
- b) en indikativ liste over anden lovgivning, som kan være relevant for projekterne

8.4.1 Tilladelser og lovgivning for projekter

- Lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023)
- Gasforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1100 af 16. august 2023)
- Varmeforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021)
- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020)
- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023)
- Habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023)
- Bekendtgørelse om sikkerhedsbestemmelser for naturgasanlæg og bionaturgasanlæg efter lov om arbejdsmiljø (bekendtgørelse nr. 1988 af 9. december 2020).

8.4.2 Anden relevant lovgivning afhængig af det konkrete projekt

- Kontinentalsokkeloven (lovbekendtgørelse nr. 1189 af 21. september 2018)
- Undergrundsloven (lovbekendtgørelse nr. 1533 af 26. december 2019)
- Skovloven (lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023)
- Vandløbsloven (lovbekendtgørelse 1217 af 25. november 2019)
- Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022)
- Vandforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022)
- Fiskeriloven (lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023)
- Museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 258 af 8. april 2014)
- Godkendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1083 af 9. august 2023).

8.5 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter infrastrukturforordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

- Arbejdstilsynet, at@at.dk
- Banedanmark, banedanmark@bane.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- By og Havn, info@byoghavn.dk
- Forsvarets Ejendomsstyrelse, fes@mil.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Landbrugsstyrelsen, mail@lbst.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Plan- og Landdistriktsstyrelsen, plast@plst.dk
- Sikkerhedsstyrelsen, sik@sik.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, svana@svana.dk
- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Relevante kommuner (afhænger af den planlagte linjeføring).

Vigtige berørte interessenter:

Interesseorganisationer, som normalt høres i forbindelse med infrastrukturprojekter:

- Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Dansk Skovforening, info@skovforeningen.dk
- Dansk Vand- og Spildevandsforening, danva@danva.dk
- Danske Beredskaber, post@danskeberedskaber.dk
- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Kapitel 9: Kuldioxid (CO₂)

CO₂ lagring samt transport af CO₂ er nyt i Danmark og der er derfor ingen erfaringer med myndighedsprocesserne for tilladelser til etablering af rørledninger, mellemstationer til bearbejdning af CO₂ eller lagringslokaliteter.

Etablering og drift af dedikerede rørledninger til transport af kuldioxid direkte til lager kræver tilladelse efter Undergrundsloven § 23 u. Denne tilladelse efter Undergrundsloven erstatter helt eller delvis en miljøkonsekvensvurdering efter Miljøvurderingsloven § 25.

I forhold til etablering og drift af dedikerede rørledninger til transport af kuldioxid til mellemlager, er der pt. nyt forslag under udarbejdelse. I den forbindelse påtænkes det, at miljøvurderingsloven vil omfatte al rørført CO₂.

For anlæg til flydendegørelse, bufferlagring og konvertering af kuldioxid kræves forudgående miljøkonsekvensvurdering efter miljøvurderingsloven § 25, som erstattes helt eller delvis af godkendelse efter Undergrundslovens § 23 d, stk. 2.

Projektiværksætteren kan til en vis grad søge parallelt om miljøkonsekvensvurdering og tilladelse efter undergrundsloven.

9.1 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

I dette afsnit angives de miljøvurderinger og afgørelser, som typisk vil indgå i tilladelsesprocessen. Hvis der for et konkret projekt skal udarbejdes yderligere miljøvurderinger eller indhentes yderlige afgørelser, vil det senest blive oplyst i forbindelse med, at projektiværksætteren i samarbejde med Energistyrelsen udarbejder den detaljerede tidsplan. Når alle tilladelser til det konkrete projekt er indhentet bekræfter Energistyrelsen, at projektiværksætteren har indhentet de nødvendige tilladelser til realiseringen af projektet nødvendige infrastruktur. Efter afslutningen af tilladelsesprocessen kan det fortsat være nødvendigt at indhente tilladelser, som ikke er afgørende for, om projektet kan gennemføres.

Miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen:

- Screeningafgørelse om ikke MKV-pligt efter screening onshore (Miljøstyrelsen)
- Screeningafgørelse om ikke MKV-pligt efter screening offshore (Energistyrelsen)
- Afgørelse om MKV-pligt onshore efter screening (Miljøstyrelsen)
- Afgørelse om MKV-pligt offshore efter screening (Energistyrelsen)
- Miljøkonsekvensvurderingsrapport (til relevant myndighed for hhv. onshore og offshore)
- Miljøvurdering til kommuneplantillæg og lokalplan samt øvrige myndighedsområder (relevante kommune(r))
- Væsentligheds – og konsekvensvurderinger i henhold til habitatdirektivet (hvis relevant) (tilladelsesmyndigheden)
- Byggetilladelser og anlægstilladelser (hvis relevant) (kommunen)
- Tilladelse til anvendelse af undergrunden (Energistyrelsen)
- Miljøgodkendelse til listevirksomhed (hvis relevant) (kommunen eller miljøstyrelsen)

Tilladelser som udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces for dedikerede rørledninger direkte til lager fra mere end en kilde samt forventet for dedikerede rørføringer til mellemlager, der anvendes til transport af kuldioxid fra mere end en kilde:

- Tilladelse til etablering og drift af rørledningsanlæg til brug ved transport og lagring af CO₂

- * Miljøkonsekvensvurdering onshore (Miljøstyrelsen)
- * Konsekvensvurdering offshore (Energistyrelsen)
- Onshore, Lokalplan og kommuneplantillæg efter planloven, eventuel tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven (§ 19 eller § 42), eventuelle dispensationer efter Naturbeskyttelsesloven samt eventuelle byggetilladelser (relevante kommune(r))
- Offshore, eventuelle udledningstilladelser (Miljøstyrelsen).

*Note miljømyndighederne skal i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 806 af 14. juni 2023 om Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter kapitel 5, anvende en fælles procedure eller samordnet procedure, eller en kombination af disse, hvis et projekt forudsætter, at der foretages en vurdering efter miljøvurderingsloven samt en vurdering efter en af fem andre miljøbekendtgørelser, herunder *offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsen*, der er relevant for CO2-lagring.

9.2 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i PCI ansøgningen

Når de nødvendige miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om at tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces i overensstemmelse med artikel 10 i henhold til infrastrukturforordningen. Energistyrelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces.

Ansøgningen skal vedlægges:

- Miljøkonsekvensvurderingsrapport
- Miljøvurdering til kommuneplantillæg og lokalplan
- Rapport om offentlighedens deltagelse.

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal opfylde kravene i infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4. Rapporten skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens deltagelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen.

Indhold i ansøgning om lagringstilladelser i overensstemmelse med Undergrundsloven (efter forudgående eneretslicens til efterforskning) i overensstemmelse med kapitel 3 i CCS-bekendtgørelsen:

- Miljøkonsekvensvurderingsrapport.
- Generel info for virksomheden, navn og adresse.
- Redegørelse for finansiell kapacitet.
- Redegørelse for teknisk kapacitet.
- Karakterisering af CO2-lagringslokaliteten og lagringskomplekset.
- Plan for udvikling, udbygning, operation og injektion; de forventede kilder og transportmetoder, oplysninger om CO2 strømmenes sammensætning og tekniske beskrivelser af anlæggene.
- Risikovurdering af den forventede sikkerhed ved lagringen og beskrivelse af foranstaltninger til hindring af væsentlige uregelmæssigheder.
- Monitoringsplan.
- Plan for udbedrende foranstaltninger
- Foreløbig efterbehandlingsplan
- Plan for nedlukning og dekommissionering.

Ansøgning om miljøkonsekvensvurdering efter miljøvurderingsloven skal i overensstemmelse med lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet § 20 og bilag 7 typisk indeholde:

- Beskrivelse af anlæggets fysiske udformning – projektbeskrivelse.
- Mulige alternativer til det ønskede anlæg eller måden det udføres på.
- Den nuværende miljøtilstand
- Anlæggets påvirkninger på den omgivende miljø
- Foranstaltninger der kan forhindre eller nedbringe væsentlige skadelige virkninger på miljøet
- Et ikke-teknisk resumé.

9.3 Beskrivelse af arbejdsgangen og vejledende tidsramme

Projektiværksætter anmelder deres PCI-projekt til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet efter infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 1, litra a. På baggrund af den medsendte beskrivelse vurderer Energistyrelsen i samarbejde med andre relevante myndigheder, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang.

Energistyrelsens vurdering sker i samarbejde med andre relevante myndigheder. Energistyrelsen skal senest tre måneder efter modtagelsen af anmeldelsen, skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse.

Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, kvitterer Energistyrelsen for anmeldelsen.

Proceduren før indgivelse af ansøgningen

De juridiske rammer for etablering og drift af rørføringer til transport af kuldioxid til mellemlager er pt under udarbejdelse. Rammerne for processen for ansøgning til rørføring til mellemlager forventes at blive en videreførelse af allerede eksisterende lovgivning og på samme betingelser som de øvrige ansøgningsprocesser for rørføring direkte til lager.

Energistyrelsen fastlægger omfanget af dokumentation og detaljeringsgraden af de oplysninger, der skal indgives som en del af ansøgningen. Det sker sammen med øvrige relevante myndigheder og følger infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6, litra a. Det afklares f.eks., om projektet er MKV-pligtigt eller om det kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg og/eller lokalplan.

Projektiværksætteren udarbejder i samarbejde med Energistyrelsen og øvrige relevante myndigheder en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6, litra b. Senest 6 måneder efter anmeldelsen skal dokumentationskrav og den detaljerede tidsplan være fastlagt og sendt til projektiværksætter.

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter kvittering for anmeldelsen (se ovenstående) sender projektiværksætter et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse i Energistyrelsen, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 3, og bilag 6. Inden for tre måneder efter modtagelse af konceptet skal Energistyrelsen enten anmode om ændringer til konceptet eller godkende konceptet.

Når konceptet er godkendt gennemføres første offentlighedsfase, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4, og bilag 6, pkt. 3 og 5. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætter en hjemmeside om projektet, som opdateres jævnligt, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 7, og bilag 6, pkt. 6. Der udarbejdes en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde om projektet.

Ved MKV-pligt onshore udarbejder miljøvurderingsmyndigheden (kommunen eller Miljøstyrelsen) efter 1. offentlighedsfase et afgrænsningsnotat om afgrænsning af miljøkonsekvensvurderingens indhold.

Ved MKV-pligt for projekter på havområdet, afgiver miljøvurderingsmyndigheden (Energistyrelsen) kun udtalelse om afgrænsning, hvis ansøger anmoder herom, jf. miljøvurderingsloven § 23, stk. 3

Såfremt projektet er MKV-pligtigt og myndigheden afgiver afgrænsningsudtalelse kan 1. offentlighedsfase gennemføres således, at høringen efter infrastrukturforordningen og idehøringen (indkaldelse af ideer og forslag/1. offentlighedsfase) efter miljøvurderingslovens § 35 gennemføres samlet.

På baggrund af afgrænsningsnotatet udarbejder projektiværksætteren udkast til miljøkonsekvensvurdering. Samtidig hermed udarbejdes øvrigt ansøgningsmateriale, herunder ansøgning om miljøgodkendelse, anmeldelse af risikovirksomhed og intern beredskabsplan.

Kommunen skal endvidere udarbejde forslag til kommuneplantillæg og lokalplan, hvis dette er relevant for projektet. Forslag til plangrundlaget og evt. miljøvurdering heraf kan udarbejdes og behandles sideløbende med miljøkonsekvensvurderingsprocessen.

Miljøkonsekvensvurderingsrapporten sendes til miljøvurderingsmyndigheden, som efter gennemgang og godkendelse af rapporten sender den i høring som en del af 2. offentlighedsfase sammen med udkast til miljøkonsekvensvurderingen.

Tidsramme for meddelelse af miljøkonsekvensvurdering efter miljøvurderingsloven § 25 afhænger af indholdet af det konkrete projekt, og hænger desuden sammen med de nødvendige vurderinger og høring af offentligheden af mulige miljømæssige påvirkninger (miljøkonsekvensvurderingsproces) af et konkret projekt. Tidsramme for miljøkonsekvensvurderingsprocessen skønnes til minimum 12 måneder.

En miljøkonsekvensvurdering for lagring af CO₂ erstattes helt eller delvis af godkendelser efter undergrundsloven § 23d stk. 2.

Projektiværksætteren skal desuden udarbejde en rapport om offentlighedens deltagelse i tilladelsesprocessen.

Overgang til den lovpligtige tilladelsesproces

Ansøgning om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces indsendes til Energistyrelsen. Ansøgning om de enkelte relevante afgørelser kan enten sendes direkte til fagmyndigheden eller gennem Energistyrelsen.

Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, hører Energistyrelsen de relevante myndigheder, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at myndigheden kan behandle sagen med henblik på udstedelse af de relevante tilladelser. Energistyrelsen anmoder om supplerende oplysninger på de relevante myndigheders vegne, hvis det er nødvendigt. Derefter accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt og senest tre måneder efter, at sagen er fuldt oplyst. Sagen overgår herefter til den lovpligtige tilladelsesproces, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6.

Den lovpligtige tilladelsesproces skal afsluttes senest 1½ år efter Energistyrelsens godkendelse af ansøgningen. Energistyrelsen udarbejder rimelige tidsfrister for de enkelte afgørelser i samarbejde med relevante myndigheder.

Se også kapitel 2 om tilladelsesprocessen for PCI-projekter generelt.

Efter Undergrundslovens skal der inden lagring eller anden anvendelse af undergrunden og dertil sigtende foranstaltninger iværksættes, udarbejdes en plan for denne virksomhed, herunder driftens tilrettelæggelse og anlæggene hertil, samt en plan for udbedrende foranstaltninger i tilfælde af udsivning eller væsentlige uregelmæssigheder, som indebærer risiko for udsivning fra et lagringskompleks. Dette skal godkendes af energi-, forsyning- og klimaministeren.

9.4 Relevant lovgivning

- Lovbekendtgørelse nr. 1533 af 16. december 2019 om anvendelse af Danmarks undergrund
- Miljøbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023).
- Godkendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1083 af 9. august 2023).
- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020)
- Byggeloven (lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016)
- Naturbestyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022).
- Bekendtgørelse om Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (bekendtgørelse nr. 806 af 14. juni 2023).
- Habitatsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021)
- Bekendtgørelse om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, mv. offshore, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1433 af 25. Juni 2021 om ændring af bekendtgørelse om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore (bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017).

9.5 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter infrastrukturforordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Relevante kommuner
- Arbejdstilsynet, at@at.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- Sikkerhedsstyrelsen, sik@sik.dk

Vigtige berørte interessenter:

Listen indeholder navne på interesseorganisationer, som normalt høres i forbindelse med CO2 lagringsprojekter. For hvert konkret projekt skal det desuden overvejes, om der skal høres andre private interessenter, f.eks. naboer til en nyt CO2 lagringslokalitet eller rørføring.

- Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, DN@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Dansk Skovforening, info@skovforeningen.dk
- Dansk Vand- og Spildevandsforening, danva@danva.dk
- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- DCE – Nationalt center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet, dce@au.dk
- GEUS, geus@geus.dk
- Dansk Offshore, info@danskoffshore.dk
- Greenpeace Danmark, info.dk@greenpeace.org
- NOAH – Friends of the Earth Denmark, noah@noah.dk
- WWF Verdensnaturfonden, wwf@wwf.dk
- Danmarks Lystfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Kapitel 10: Elektrolyseanlæg

Elektrolyseanlæg til brintfremstilling er industrianlæg, der i høj grad kan variere i udformning og produktionskapacitet. Det vil derfor være forskelligt, hvilke godkendelser og tilladelser, der er påkrævet for det enkelte anlæg.

10.1 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

I dette afsnit angives de miljøvurderinger og afgørelser, som ofte vil indgå i tilladelsesprocessen. Der kan være konkrete projekter, hvor ikke alle de nævnte tilladelser er relevante. Hvis yderligere tilladelser er påkrævet, vil det senest blive oplyst i den detaljerede tidsplan for tilladelsesprocessen, som Energistyrelsen udarbejder i samarbejde med andre berørte myndigheder og projektiværksætteren. Se nærmere i kapitel 2.4 om fastlæggelse af en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen.

Miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af PCI-ansøgningen, hvis de er nødvendige:

- Miljøvurdering af plangrundlag
- Miljøkonsekvensvurderingsrapport
- Konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder

Tilladelser og godkendelser, som udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de er nødvendige:

- Vedtagelse af plangrundlag (kommunen)
- Miljøkonsekvensvurdering (Miljøstyrelsen eller kommunen)
- Miljøgodkendelse, herunder eventuel myndighedsaccept af risikovirksomhed (Miljøstyrelsen eller kommunen)
- Tilladelse til indvinding af grundvand eller overfladevand (kommunen)
- Tilladelse til udledning af spildevand eller tilslutningstilladelse til spildevandsanlæg (Miljøstyrelsen eller kommunen)
- Bygge- og anlægstilladelser (kommunen)
- Tilladelse efter beredskabsloven (det kommunale redningsberedskab)
- Nettilslutningsaftale med Energinet eller netvirksomheden.

Kommunen er myndighed for miljøkonsekvensvurdering, miljøgodkendelse og spildevands- og udledningstilladelse, hvis der alene er tale om brintfremstilling ved elektrolyse. Hvis der også er tale om aktiviteter, som i bilag 1 eller 2 til godkendelsesbekendtgørelsen er s-mærket, er Miljøstyrelsen myndighed for disse tilladelser. Det gælder f.eks. anlæg, hvor der både er brintproduktion og viderekonvertering af brint til f.eks. metanol eller ammoniak. Det er dog altid kommunen, der giver tilladelse til tilslutning af spildevand til anlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber (omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold). Det gælder uanset, om miljøgodkendelsen meddeles af kommunen eller af Miljøstyrelsen.

Yderligere information om myndighedsbehandling for etablering af PtX-anlæg på land kan findes i Energistyrelsens vejledning: <https://veprojekter.dk/anlaeg/ptxanlaeg> og i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse: <https://miljogodkendelsesvejledningen.dk>.

10.2 Beskrivelse af arbejdsgangen og vejledende tidsramme

I dette afsnit angives en vejledende arbejdsgang og tidsramme for PCI-elektrolyseprojekter på land i Danmark.

Projektiværksætter anmelder projektet til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 3. På baggrund af den medsendte beskrivelse vurderer Energistyrelsen i samarbejde med andre relevante myndigheder, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Senest tre måneder efter modtagelsen af projektanmeldelsen skal Energistyrelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse.

Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, kvitterer Energistyrelsen for anmeldelsen.

Proceduren før indgivelse af ansøgningen

Energistyrelsen fastlægger sammen med øvrige relevante myndigheder omfanget af dokumentation og detaljeringsgraden af de oplysninger, der skal indgives som en del af ansøgningen, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6, litra a. Det afklares f.eks., om projektet er MKV-pligtigt, om det kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg og/eller lokalplan, og om projektet er omfattet af risikobekendtgørelsen.

Energistyrelsen udarbejder i samarbejde med projektiværksætteren og de relevante myndigheder en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6, litra b. Senest 6 måneder efter anmeldelsen skal dokumentationskrav og den detaljerede tidsplan være fastlagt og sendt til projektiværksætter.

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter kvittering for anmeldelsen sender projektiværksætter et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse i Energistyrelsen, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 3, og bilag 6. Inden for tre måneder efter modtagelse af konceptet skal Energistyrelsen enten anmode om ændringer til konceptet eller godkende konceptet.

Når konceptet er godkendt gennemføres første offentlighedsfase, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 4, og bilag 6, pkt. 3 og 5. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætter en hjemmeside om projektet, som opdateres jævnligt, jf. infrastrukturforordningens artikel 9, stk. 7, og bilag 6, pkt. 6. Der udarbejdes en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde om projektet.

Som udgangspunkt gennemføres 1. offentlighedsfase således, at høringen efter TEN-E forordningen og idehøringen (indkaldelse af ideer og forslag/1. offentlighedsfase) efter miljøvurderingslovens § 35 gennemføres samlet.

Hvis projektet er MKV-pligtigt, udarbejder miljøvurderingsmyndigheden (Miljøstyrelsen eller kommunen) efter 1. offentlighedsfase et afgrænsningsnotat om afgrænsning af miljøkonsekvensvurderingens indhold.

På baggrund af afgrænsningsnotatet udarbejder projektiværksætteren udkast til miljøkonsekvensvurdering. Samtidig hermed udarbejdes øvrigt ansøgningsmateriale, herunder ansøgning om miljøgodkendelse, anmeldelse af risikovirksomhed og intern beredskabsplan.

Kommunen skal endvidere udarbejde forslag til kommuneplantillæg og lokalplan, hvis dette er relevant for projektet. Forslag til plangrundlaget og evt. miljøvurdering heraf kan udarbejdes og behandles sideløbende med miljøkonsekvensvurderingsprocessen. Planprocessen igangsættes dog ofte inden 1. offentlighedsfase.

Forslag til miljøkonsekvensvurdering sendes til miljøvurderingsmyndigheden, som efter gennemgang af rapporten sender den i høring som en del af 2. offentlighedsfase sammen med udkast til miljøgodkendelse.

Hvis det skønnes hensigtsmæssigt sendes kommuneplantillæg, lokalplan og evt. miljøvurdering heraf i høring samtidig som en del af 2. offentlighedsfase.

Overgang til den lovpligtige tilladelsesproces

Ansøgning om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces indsendes til Energistyrelsen. Ansøgning om de enkelte relevante afgørelser kan enten sendes direkte til fagmyndigheden eller gennem Energistyrelsen. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, hører Energistyrelsen de relevante myndigheder, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at myndigheden kan behandle sagen med henblik på udstedelse af de relevante tilladelser. Energistyrelsen anmoder om supplerende oplysninger på de relevante myndigheders vegne, hvis det er nødvendigt. Derefter accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt og senest tre måneder efter, at sagen er fuldt oplyst. Sagen overgår herefter til den lovpligtige tilladelsesproces, jf. infrastrukturforordningens artikel 10, stk. 6.

Den lovpligtige tilladelsesproces skal afsluttes senest 1½ år efter Energistrelsens accept af ansøgningen. Energistyrelsen udarbejder rimelige tidsfrister for de enkelte afgørelser i samarbejde med relevante myndigheder.

Se også kapitel 2 om tilladelsesprocessen for PCI-projekter generelt.

10.3 Relevant lovgivning

- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. marts 2023)
- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020)
- Miljøbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023)
- Godkendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1083 af 9. august 2023)
- Risikobekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 372 af 25. april 2016)
- Beredskabsloven (lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017)
- Gassikkerhedsloven (lov nr. 61 af 30. januar 2018)
- Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021)
- Vandforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022).

10.4 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Arbejdstilsynet, at@at.dk
- Sikkerhedsstyrelsen, sik@sik.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- Energinet, info@energinet.dk
- Plan- og Landdistriktsstyrelsen, plst@plst.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Relevant kommune
- Det kommunale redningsberedskab
- Politiet
- Den lokale netvirksomhed.

